

BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ
A UNIVERSITĂȚII DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI

ZLATA TCACI

compozitoare

(16 mai 1928 – 1 ianuarie 2006)

90 de ani de la naștere

Zlata Tcaci s-a născut la 16 mai 1928, în s. Lozova, Nisporeni, în familia violonistului, dirijorului și pedagogului Moise Berihman, care cânta și la unele instrumente de alamă. Primele lecții de muzică le ia la vârsta de trei ani. Tatăl i-a transmis dragostea pentru muzică, învățând-o vioara și pianul.

- Urmează patru clase la școala primară și două clase – la Liceul *Regina Maria* din Chișinău.
- 1941 13 ani, casa de copii din or. Namangan, Uzbekistan. Organizează un ansamblu de copii și face primele încercări în domeniul compoziției.

Bunica, Kenia Berehman, bunelul, Bentsion Berehman. Chișinău, 1890.

Arhiva familiei

- **1943** Cu tata cântă la vioară în orchestra Teatrului *Alișer Navoi* din or. Namangan.
 - **1945** Chișinău. Elevă în clasa a zecea, lucrează la o grădiniță de copii ca conducător muzical, compune și interpretează propriile sale creații.
- 1945-1951** Absolvirea cu mențiune a școlii medii. Universitatea de Stat din Chișinău, Facultatea de Fizică și Matematică, pe care o abandonează, trece la Conservatorul de Stat *Gavriil Musicescu*. Urmează cursurile pregătitoare, cântă la vioară în Orchestra Simfonică a Filarmonicii dirijată de Boris Miliutin.
- 1947** Conservator, clasa vioară, profesor Iosif Dailis, trece la Facultatea de Teoria Muzicii. Lucrează acompaniator la o școală medie specială de muzică.

Chișinău, st. Lankasterskaia, unde a locuit Zlata Tcaci

- 1949 Căsătoria cu viitorul muzicolog Efim Tcaci, student la Conservator.
- 1952-1957 Absolvirea cu mențiune a Conservatorului, specialitatea *Muzicologie*, profesoară de teoria muzicii la Școala de Muzică *Ștefan Neaga* (azi Colegiul de Muzică *Ștefan Neaga*) din Chișinău.
- 1953 Debutează cu cântecul pentru copii *N-am când să mă plictisesc*, pentru voce și pian, versuri de G. Perov.
- 1957 Prima lucrare de proporții - cantata *Cântecul Nistrului*, versuri de Emil Loteanu.
- 1958 Se naște fiul Lev, muzicolog, secretar responsabil al comitetului de organizare al Concursurilor *P. I. Ceaikovski* (Moscova).
- 1961 Conservatorul de Stat din Chișinău, *compoziția* cu profesorul L. Gurov.
- 1962 Membru al Uniunii Compozitorilor din Moldova.
- 1963-1984 Activitatea la Institutul de Arte *Gavriil Musicescu*.

Efim Tcaci – Zlata Tcaci

Lev Tcaci – Zlata Tcaci

- 1973 Membru al comitetului de conducere al Uniunii Compozitorilor din Moldova.
- 1984-1993 Conservatorul de Stat *Gavriil Musicescu* iar după comasarea acestor două institutii - la Academia de Muzică *Gavriil Musicescu*.
- 1986 Conferențiară
- 1992 Profesor universitar
- Autoare a peste 800 de lucrări muzicale, portofoliul cuprinde lucrări pentru orice vârstă și accepție de gust: pentru copii și maturi, miniaturi pentru instrumente solistice și ansambluri instrumentale, cicluri vocale de cameră, piese pentru cor și instrumentale, cantate și poeme, concerte, muzică de scenă, inclusiv pentru teatrul de păpuși, muzică de film, abecedare muzicale, basme pentru grupele de concert filarmonice, opere pentru scena mare și mică...

Zlata Tkaci, acasă. 1978

Dmitri Kitsenko, Zlata Tkaci și Zinovii Stoliar

O grupă de compozitori (de la stânga la dreapta):
Zlata Tkaci, Nikolai Peiko, Dmitrii Șostakoviici

Zlata Tkaci, Israel.

Zlata Tkaci – 85 de ani

De popularitate, în Republică, peste hotare, s-au bucurat lucrările pentru copii: primele creații în istoria teatrului muzical din Moldova – operele Capra cu trei iezi, Bobocel cu ale lui; baletul Andries; basmul muzical Floarea cu șapte petale; cantatele Poemul Nistrului, Orasul, copiii, soarele ș.a.; suitele vocal-simfonice *Șase cântece pentru copii*, vocal-coregrafice *Răsai, soare, Hora florilor, Bună dimineața de Gr. Vieru* și corale *Plaiul soarelui* ș.a.

- În Republica Moldova Zlata Tcaci este autoarea primelor tratate metodologice din domeniu: *Metoda de aranjament coral* și *Culegerea de dicteuri polifonice* de proprie compozitie; semnează lucrări aparținând „genurilor didactice” pentru inițierea și instruirea copiilor; materiale pentru manualele de muzică; piese de repertoriu și culegeri pentru învățăceii școlilor de muzică, inclusiv *Concertul de scoală pentru violină*.

Compune cântece pentru copii pe versuri de Grigore Vieru, Aureliu Busuioc, Emil Loteanu, Aurel Ciocanu, Bogdan Istru, Igor Crețu etc.

Baletul - Andrieș (1980) II. Tabloul 1

11 просмотров

Zlata Tkaci, compozitor /1928-2006/ Moldova
Publicat în 7 iul. 2019

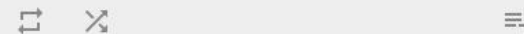
ПОДПИСАТЬСЯ 1

Baletul - Andrieș (1980) II. Tabloul 1

https://www.youtube.com/watch?v=2Ifs4_owGHk&index=2&list=PLIHD02PxjpdC

Zlata Tkaci - Baletul "Andrieș" (1980)

Zlata Tkaci, compozitor /1928-2006/ Moldova - 2 / 14

- **Baletul - Andrieș (1980) II. Tabloul 1**
Zlata Tkaci, compozitor /1928-2006/ Moldova
8:16
- **Baletul - Andrieș (1980) III. Tabloul 2, Cornul cheamă poporul**
Zlata Tkaci, compozitor /1928-2006/ Moldova
14:39
- **Baletul - Andrieș (1980) IV. Dansul Doinei și a Loziilor**
Zlata Tkaci, compozitor /1928-2006/ Moldova
3:21
- **Baletul - Andrieș (1980) V. Tabloul 3, Introducerea și dansul lui Barbă Cot**
Zlata Tkaci, compozitor /1928-2006/ Moldova
4:48
- **Baletul - Andrieș (1980) VI. Dansul Iepurașului**
Zlata Tkaci, compozitor /1928-2006/ Moldova
4:37
- **Baletul - Andrieș (1980) VII. Lupta lui Andrieș cu zmeul**
Zlata Tkaci, compozitor /1928-2006/ Moldova
3:39

 Артур Сита - часть 499. От меня не зависит то, что Виктор Гаврилов
Рекомендуемые вам Новинка
9:59

 САТСАНГ "Ты есть атман. Самоисследование и

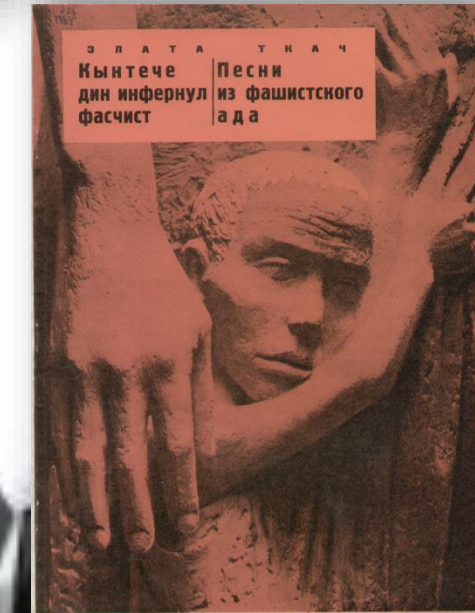
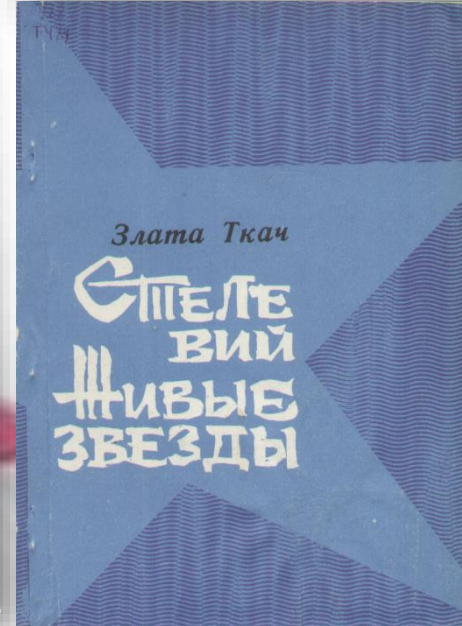
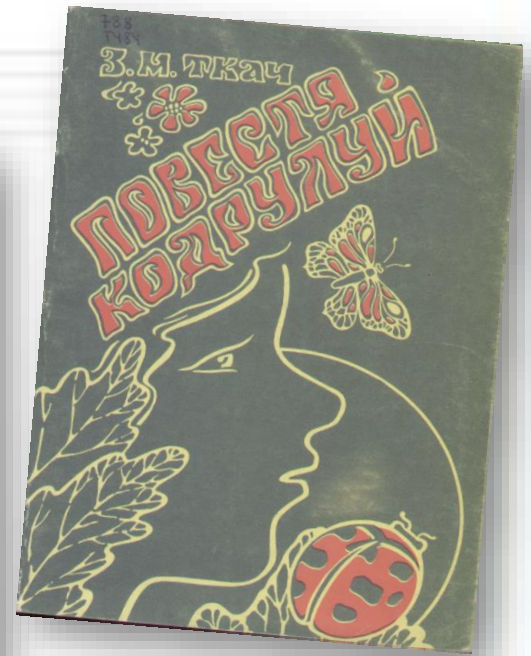
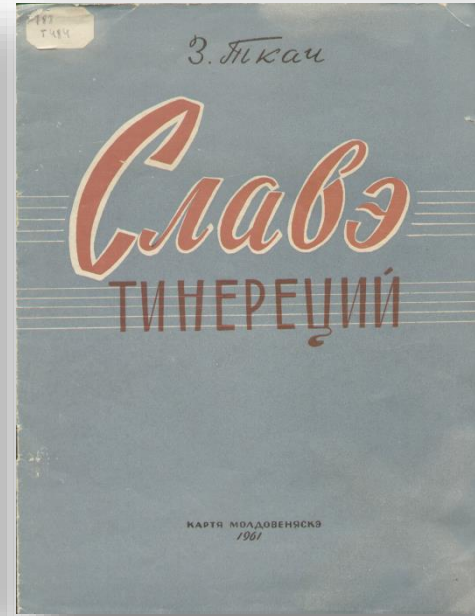
APRECIERI

- **1970 Diploma de Onoare a Prezidiului Sovietului Suprem al Moldovei.**
- **1974 Titlul Onorific de Maestru Emerit al Artei din RSSM.**
- **1976 Laureat al premiului Ministerului Învățământului Public al Moldovei.**
- **1982 Premiul de Stat al RSSM, baletul „Andrieș”.**
- **1998 Ordinul Gloria Muncii.**

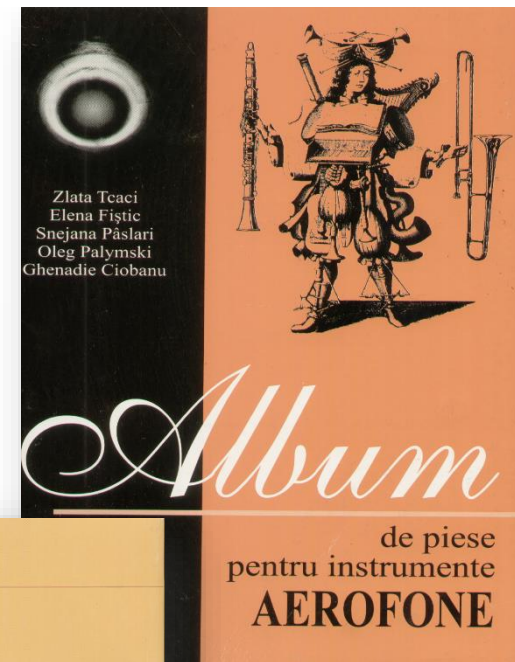
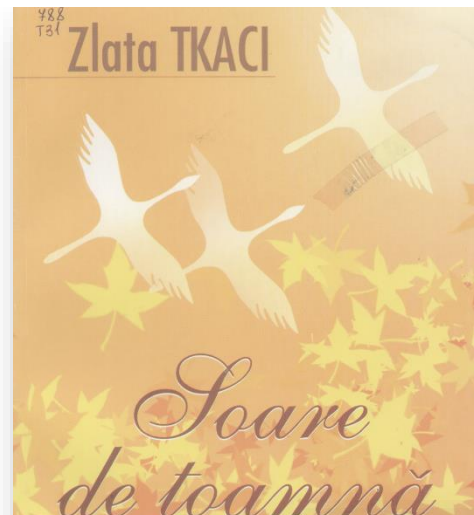
S-a stins din viață la 1 ianuarie 2006.

ОПЕРА

„Rod al stilului personal al compozitoarei, stil născut din îngemănare laborioasă a logicii cu intuiția artistică, din talent, dar și din trudă, creația sa polifonică și policromatică atestă un talent neordinar, dar și o înaltă măiestrie, maturitate de creație și atitudine plină de responsabilitate față de muzică – cea care se adresează direct mulțimilor.”
Galina Cocearova

**SPEAKING TO THE HEART:
THE MOTHER TONGUE OF ZLATA'S MUSIC**

In the hands of a composer with talent for different types of music, even the alphabet of one's mother tongue can be made the basis of serious works of lasting value. "The Jingle Letters" vocal cycle is the Yiddish ABC set to music by Zlata Tkach.

Practically a music institution unto herself, the first professional female composer of Moldova Zlata Tkach is the undisputed pioneer of modern Jewish music in this country.

Her primary field was that of music composition for children and music education. Later, she turned her attention to serious music for adults and larger forms. At the point, Zlata Tkach is one of the most renowned and productive musicians in this country.

Professor of harmony and composition, she teaches at Moldova State University of Arts. Holder of numerous honorary titles and diplomas, winner of the All-Moldovan Children's Music Competition, she has also received the State Prize of Moldova and has been awarded the "Gloria Muncii" Order of Merit.

A versatile musician, Zlata Tkach has composed more than 800 musical works, including 12 operas and musical tales, numerous concertos, sonatas, suites, cantatas and choral cycles, quartets, trios, chamber instrumental pieces, vocal miniatures, songs, vocal-and-choreographic poems. The "Andriash" ballet score, the "Panopitum" symphony and the "Meditation" symphonietta are on this list of works, as well.

In recent years, Zlata Tkach has contributed an enduring value to Jewish musical culture of Moldova. Working within the tradition of Jewish music, Zlata Tkach composed the "Lamento" ("Mother's Monologue") monopera, the Double Flute Concerto, some vocal cycles, romances and folklore transcriptions, various instrumental pieces, a sonata-improvisu, the vocal-and-instrumental musical poems, such as "Kaddish" and "Yad-va-Shem".

"The Jingle Letters" (the Yiddish ABC cycle) reveals both the author's ethnic self-identification and an artistic challenge, noble and generous in its very essence. With "The Jolly Russian ABC" and the "Play-and-Sing Romanian ABC" vocal cycles already composed by Zlata Tkach, it has been the challenge of turning music into a unique language of humanity.

Galina COCEAROVA,
Doctor of Arts
Professor Moldova State University of Arts

In cazul nostru, din aceste pagini muzicale, răsară integră figura autoarei cu "eul" său de muzician, afirmându-și cu pregnanță individualitatea.

În această privință sora Zlatai Tcaci, a unui Artisti, care fiind neînscutată și îmbogățită, țesează artiștii naționale a Moldovei, evocând prin muzică poezia, frumusețea plaiului natal, originalitatea culturii etnice, este cu adevărat romantică, precum romanticii e și somera sură a compozitorilor ei, întâiprită în notele muzicale din această culegere.

Galina Cocearova

ЗЛАТА ТКАЧ

О РОДНОМ КРАЕ

ПЕСНИ ДЛЯ ДЕТЕЙ

В СОПРОВОЖДЕНИИ ФОРТЕПИАНО

Злата Ткач

ДОБРОЕ УТРО

Злата ТКАЧ

ЗАБАВНЫЕ ИСТОРИИ

ШЕСТЬ ПЬЕС ДЛЯ КЛАРИНЕТА И СТРУННОГО КВАРТЕТА

Партитура

З. ТКАЧ

Голуби в косу лінійку

Сім ліричних новел

ПАРТИТУРА

Злата Ткач

ИЗ МОЛДАВСКОЙ ПОЭЗИИ

ЗЛАТА ТКАЧ
ZLATA TKACH

ШЕСТЬ ДЕТСКИХ ПЕСЕН SIX CHILDREN'S SONGS

ДЛЯ СОПРАНО
И МАЛОГО СИМФОНИЧЕСКОГО ОРКЕСТРА
FOR SOPRANO AND SMALL SYMPHONY ORCHESTRA

СТИХИ Г. ВЬЕРУ
LYRICS BY G. VIERU

ПАРТИТУРА
SCORE

Злата Ткач

Имя доброе свое

З. ТКАЧ

МОЛДАВСКИЙ ТАНЕЦ

ДЛЯ СКРИПКИ

З. ТКАЧ

ПОДСНЕЖНИК

ДЕТСКИЕ ПЕСНИ

З. ТКАЧ

ТАНЕЦ

ДЛЯ СКРИПКИ И ФОРТЕПЬЯНО

З. ТКАЧ

ДВА РОМАНСА

ДЛЯ ГОЛОСА И ФОРТЕПЬЯНО

На слова А. Бусуйюк

З. ТКАЧ
Z. TKACH

КОНЦЕРТ

ДЛЯ СКРИПКИ
СТРУННЫХ И ЛИТАВР

CONCERTO

FOR VIOLIN
STRINGS AND KETTLEDRUMS

ПАРТИТУРА
SCORE

„Cântecul Zlatei Tcaci izvorăsc din tezaurul artei populare moldovenești, distingându-se printr-un caracter național pronunțat”

Nisan Ilie (Șețman)

мически видоизмененный первый элемент тем Антонио в изложении труб и тромбонов, поддержанный всем оркестром. Разнофактурные слаж кульминации наполняются оборотами, выделяющими характерные ритмические формулы побочной партии, звучащими в частности, во вступлении ко второму акту. Апофеоз реквиема воспринимается как торжественный гимн героя.

"Андрієш" З.Ткач

✓ Созданный заслуженным деятелем искусств МССР З.Ткач "Андрієш" – первый в истории Молдавии детский балет, написанный для профессиональной сцены. Он является и первым опытом композитора в области балетной музыки. Определенный автором как балет-сказка, "Андрієш" связан с национальной сказочной тематикой.

Все это выдвигало перед З.Ткач ряд задач, решить которые помог не только накопленный ею профессиональный опыт, сказавшийся, в частности, в создании театральных произведений (оперы "Коза с тремя козлятами", "Голуби в козов линейку"), вокально-хореографических, камерно-танцевальных сочинений, в работе автора с фольклором, но и общие достижения молдавской композиторской школы и, безусловно, традиции балетного жанра.⁸⁴

Созданная в конце 70-х гг.⁸⁴ партитура "Андрієша" претерпела немало изменений, редакционных правок, во многом обусловленных переработкой либретто, а также поисками оптимального музыкально-драматургического решения с учетом опыта первой постановки.

В данной работе рассматривается последний, наиболее совершенный вариант партитуры, положенный в основу спектакля Молдавского театра оперы и балета.

Именно в этой редакции "Андрієш", наряду с оперой "Голуби...", был отмечен в 1982 г. Государственной премией МССР среди лучших работ молдавских деятелей искусства для детей и юношества.

Сравнительно непродолжительное существование произведения определило его недостаточную исследованность. Первая оценка "Андрієша", которая содержится в монографии Г.Кочаровой⁸⁵, посвя-

⁸⁴ Первое прослушивание музыки состоялось в сентябре 1977 г. в Молдавском государственном театре оперы и балета. В 1979 г. балетмейстер – О.Мельник, художник – Э.Лилева, дирижер – В.Анчискичи, под названием "Волшебная сиренка", а 28 декабря 1980 г. премьеры "Андрієша" состоялась в Молдавском государственном театре оперы и балета (балетмейстер – О.Мельник, художник – И.Лидонети, дирижер – А.Семонья).

⁸⁵ Кочарова Г., Злата Ткач, Кишинев, 1979. С.30-33.

щенной творчеству З.Ткач, связана с начальным вариантом партитуры. (Осложки даны на партитуру, хранящуюся в библиотеке Молдавского государственного театра оперы и балета. Между партитурой и изданным клавиром (Ткач З., Андрієш. М., 1986) есть расхождения, в частности в обозначении структуры композиции. Так, пролог в клавире определен как первый акт, соответственно изменена и нумерация последующих.) В основу его положено либретто Р.Сац-Карповой, впоследствии значительно переработанное О.Мельником. Небольшой объем книги обусловил некоторый схематизм подхода к музыке балета. Кроме того, отдельные положения, высказанные автором монографии, отнесены к страницам, ныне пересмотренным З.Ткач.

Несомненный интерес к сочинению молдавского композитора подтвердили многочисленные музыкально-критические отклики в прессе на подготовку и премьеру балета⁸⁶, а также статьи, представлявшие читателям произведения З.Ткач, выдвинутые на соискание Государственной премии МССР⁸⁷. Литературной основой балета "Андрієш" послужила широко известная в Молдавии и за ее пределами стихотворная поэма Героя Социалистического Труда Ем.Букова. Более трех десятилетий⁸⁸ это произведение, в котором творческая фантазия поэта сплелась с народной, отразив многочисленные мотивы и образы молдавских сказок, баллад и легенд, привлекает внимание композиторов⁸⁹, художников, деятелей театра и кино. При этом каждый автор в соот-

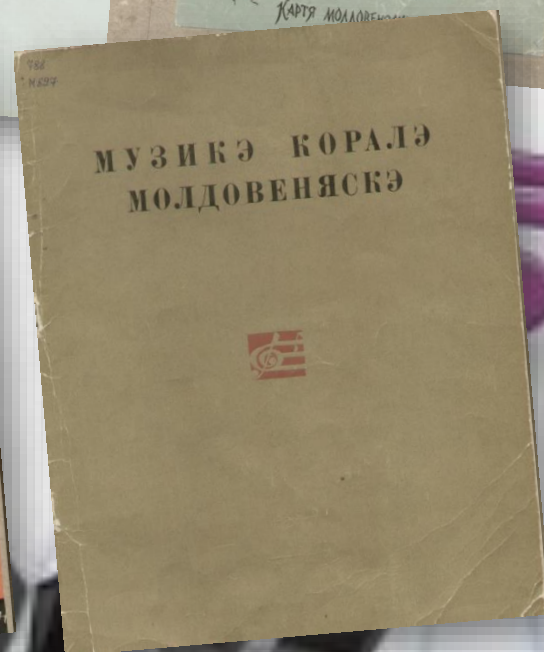
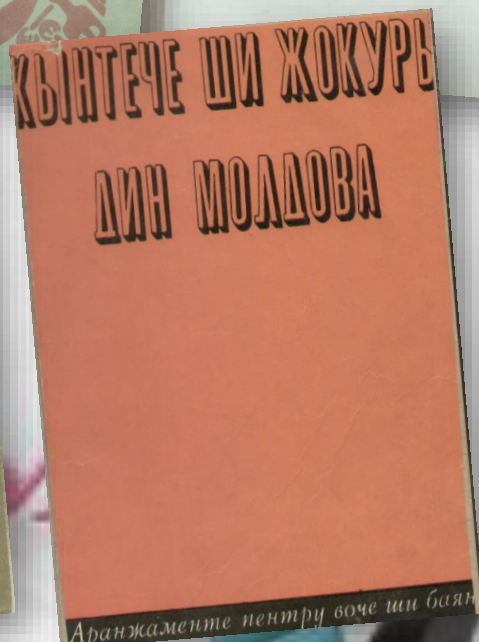
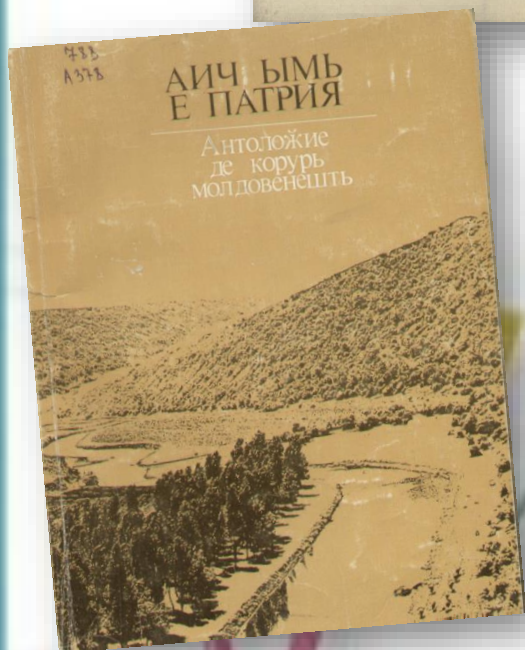
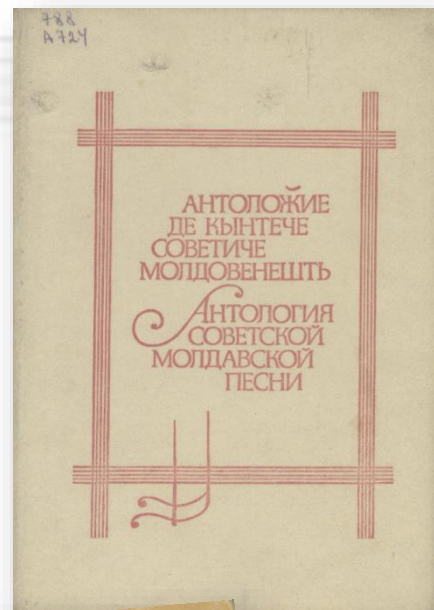
⁸⁶ Голубева Э. Новое рождение "Андрієша" // Молодежь Молдавии. 1980. 18 дек.; Стелар З. Новая встреча с героями молдавской сказки // Вечерний Кишинев. 1981. 13 янв.; Кочарова Г. Андрієш // Литература ши арта. 1981. 12 февр.; Голубева Э. Балет "Андрієш" // Советская Молдавия. 1981. 13 февр.; Мироненко Е. Волшебный флуер Андрієша // Музыкальная жизнь. 1981. № 13. С.7; Кочарова Г. Добрая сказка // Советская музыка. 1981. № 11. С.51-54.

⁸⁷ Кочарова Г. Красные консакрате копилов // Истру. 1982. № 9. П.154-158; Она же. Ее значение в искусстве // Советская Молдавия. 1982. 23 янв.; Пирогова Г. "Андрієш", "Васочел ши ашій" // Литература ши арта. 1982. 2 септ.; Прииничков Д. Ардере ашійко // Молдова социалисте. 1982. 10 септ.

⁸⁸ Первое неполное издание поэмы было осуществлено на русском языке в 1945 г. В 1947 г. как лучшее произведение для детей оно было удостоено Государственной премии РСФСР. Полное издание "Андрієша" на молдавском языке вышло в 1945 г. В дальнейшем произведение переводилось на русский и молдавские языки. См.: Чиботару С.Ведание // Буков Ем.Изл. собр.соч. Т.1. Кишинев, 1970.

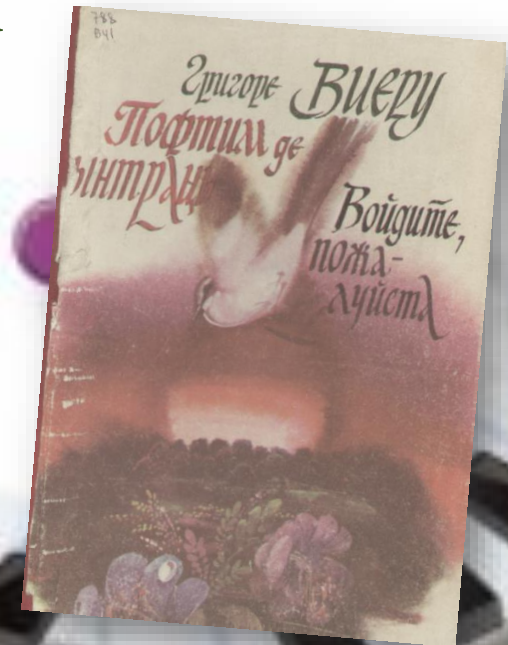
⁸⁹ На основе поэмы Ем.Букова "Андрієш" создан кинофильм с музыкой И.Шамо (сохранились эскизы музыки Е.Юки к фильму), возникло многообразие детских музыкальных и драматических спектаклей, среди которых преобладали музыкальные и музыкально-хореографические версии. В числе авторов музыки к ним – молдавские композиторы В.Баротчук, С.Шаниро, П.Шерпан. Известна симфоническая поэма "Андрієш" А.Доксебуурга. Идей создания балета по мотивам "Андрієша" были увлечены В.Полков, А.Кулар, оперы – Н.Пономаренко (ЦГА МССР. Ф.Р.-2941. Сп. 1. Д. 34. А.37; Д.188. А.4; Д.336. А.11-12; Д.377. Д.5; и др.).

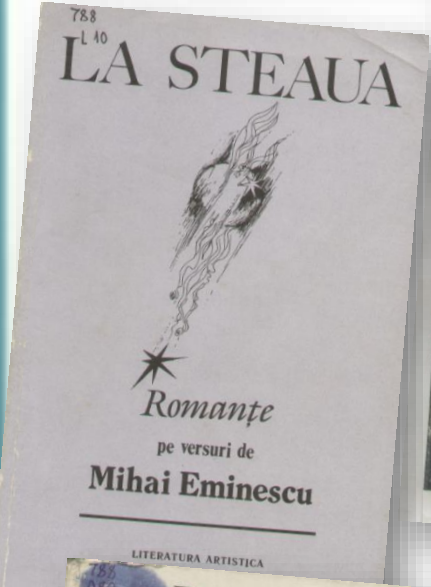
ÎN CULEGERI

Frumoase, curate ca roua, sunt cântecele Zlatei Tcaci adresate celor mici. Iar roua, spune poetul, este sudoarea privighetorilor, care s-au ostenit toată noaptea cântând. Cred că nu există bucurie mai mare pentru un artist decât aceea de a-și vedea silaba, scrisă ori sonoră, iluturând pe buzele celor mici.

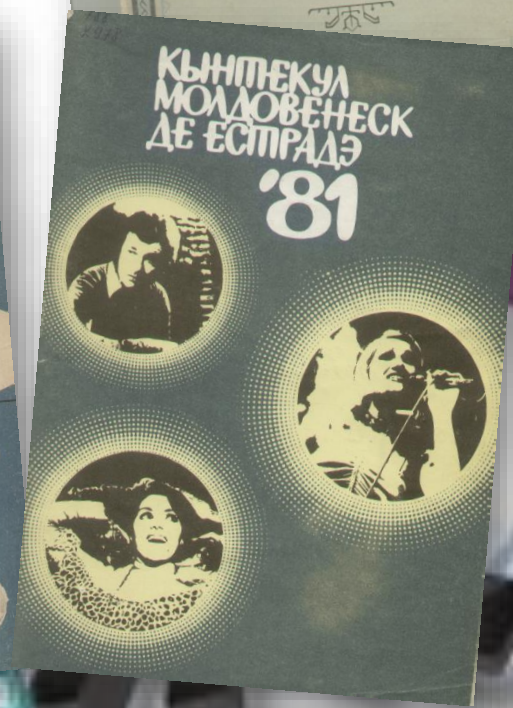
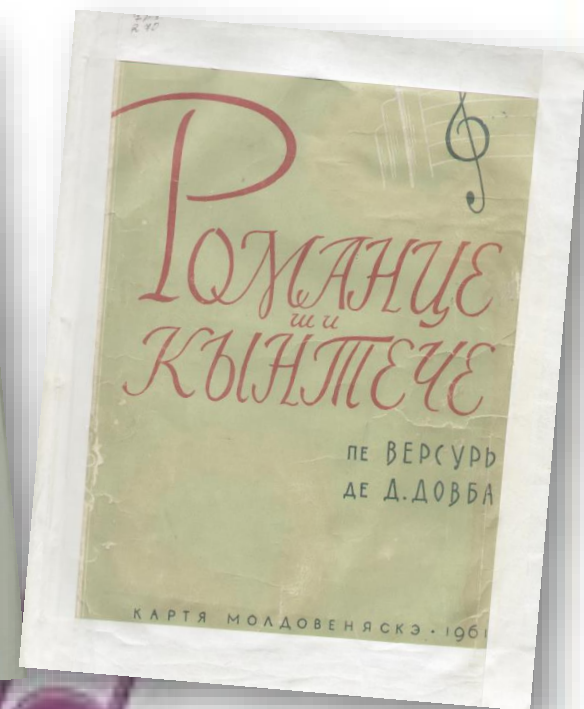
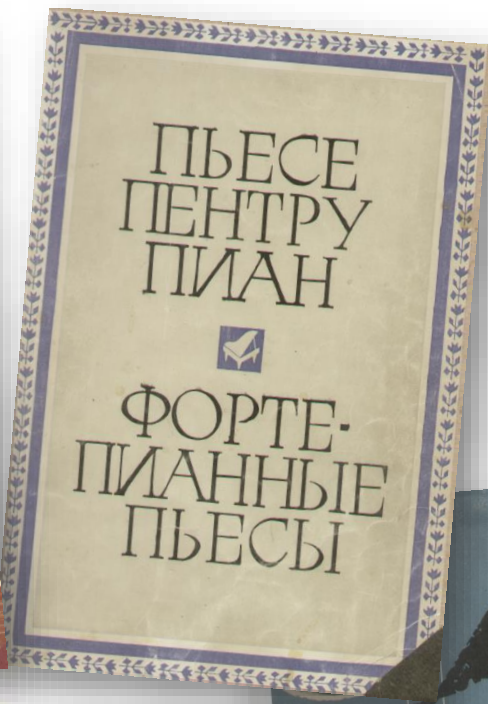
Grigore Vieru

Zlata Tcaci este unul dintre fondatorii muzicii moderne pentru copii.

Grigore Vieru

детские песни
 Молдавские
 композиторов

ДЕТСКИЕ ПЕСНИ
 МОЛДАВИИ

АРИИИ.
 АЖСАХИБЛИИ
 И ЖОРЪИ
 ИЗ
 МОЛДАВСКИХ
 СКАЗАНЬ

НАШ
 КРАЙ
 ЗЫРКА ПЕСЕНЬ КОМПОЗИТОРОВ БРАТНИХ РЕСПУБЛИК

РЕПЕРТУА
 ДЕТСКИХ И ЮНОШЕСКИ
 ХОДО
 ВЫПУСК 6

ЗВЕЗДОЧКА
 НОВЫЕ ПЕСНИ ОКТЯБРЯ
 ВЫПУСК 9

АНТОЛОГИЯ
 СОВЕТСКОЙ
 ДЕТСКОЙ ПЕСНИ
 ВЫПУСК 1

ПЬЕСЫ
 СОВЕТСКИХ
 КОМПОЗИТОРОВ
 ДЛЯ ДВУХ СКРИПОК, АЛТА
 И ВИОЛОНЧЕЛИ
 PIECES
 BY SOVIET
 COMPOSERS
 FOR TWO VIOLINS, VIOLA AND CELLO
 ВЫПУСК
 INSTALLMENT
 6
 ПАРТИ
 SCORE

Пьесы
 советских
 композиторов
 для двух скрипок, альта
 и виолончели
 ВЫПУСК
 7

МЫ-ДЕТИ
 СОВЕТСКОЙ СТРАНЫ
 ПЕСНИ, ТАНЦЫ, ИГРЫ
 НАРОДОВ СССР
 ДЛЯ ДЕТЕЙ МЛАДШЕГО ВОЗРАСТА

МЫ-ДЕТИ
 СОВЕТСКОЙ
 СТРАНЫ
 Выпуск 2
 Песни, танцы,
 игры народов
 СССР

ЭТО РОДИНА
 МОЯ

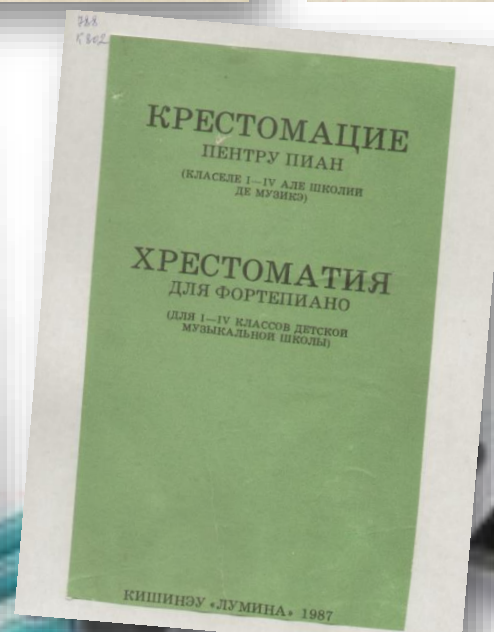
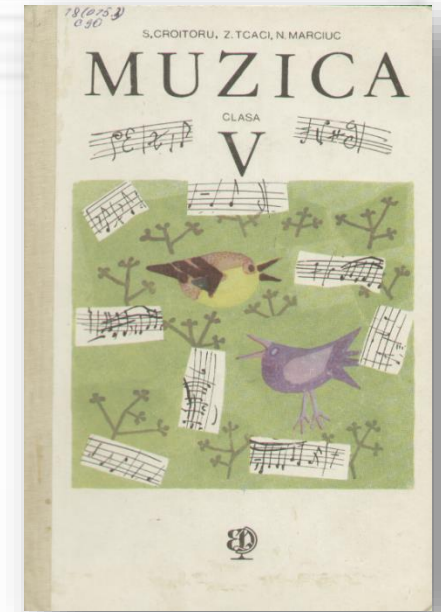
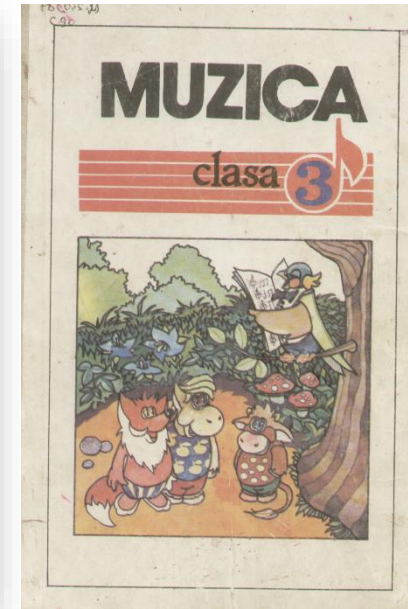
ГУСЕЛЬКИ
 ВЫПУСК 42
 ПЕСНИ И СТИХИ ДЛЯ ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА

ГУСЕЛЬКИ
 ВЫПУСК 57
 ПЕСНИ И СТИХИ ДЛЯ ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА

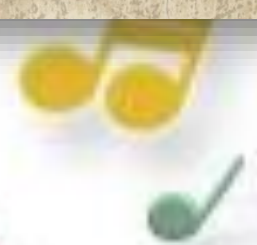
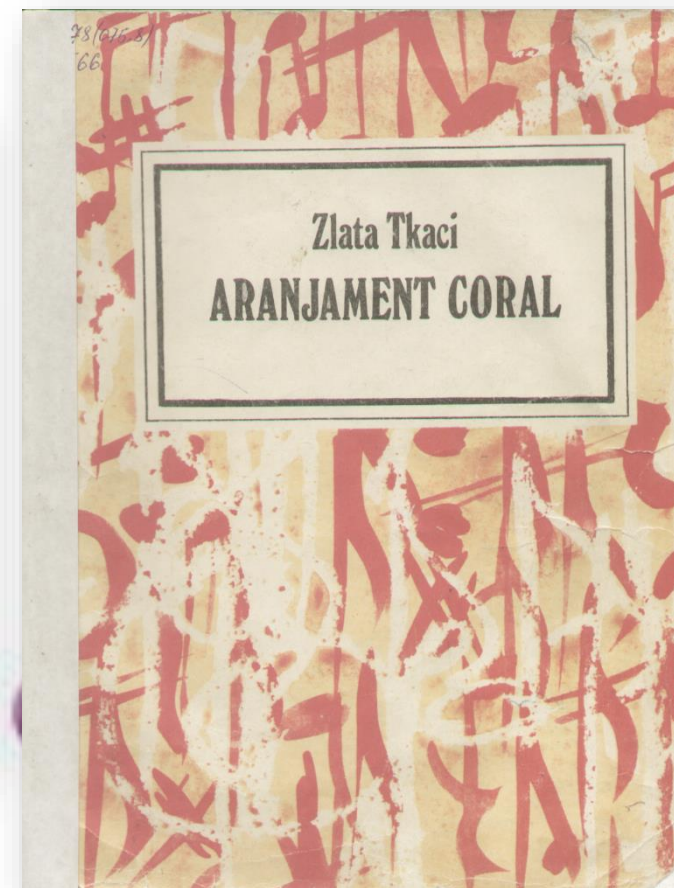
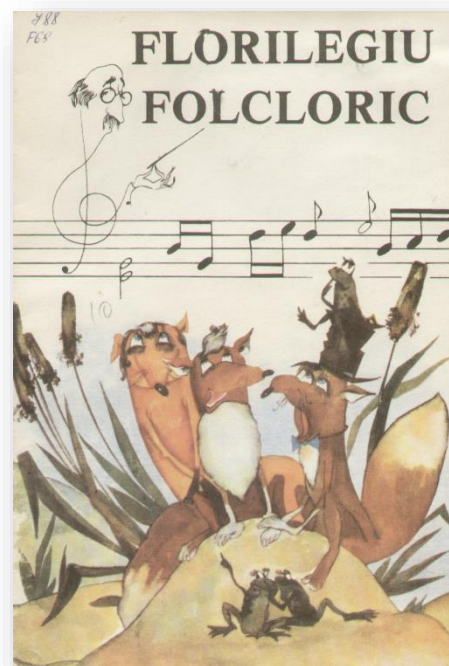
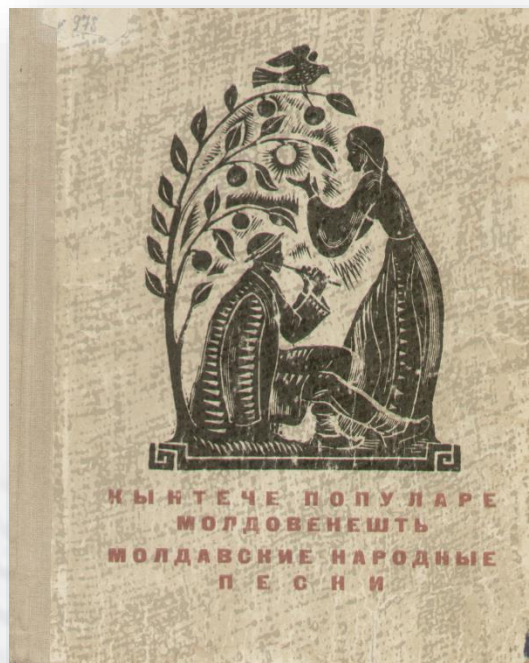
ВЕСЕЛЫЙ
 КОНЦЕРТ
 ПЕСНИ
 ДЛЯ ДЕТЕЙ
 В СОПРОВОЖДЕНИИ
 ФОРТЕПИАНО

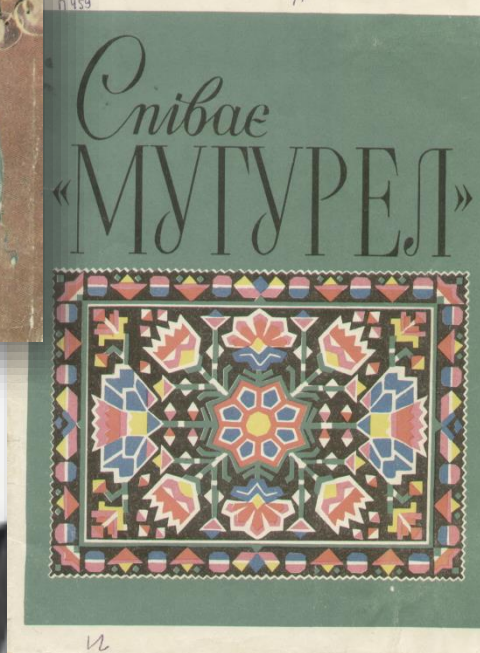
EDUCAȚIA MUZICALĂ ÎN MOLDOVA

PRELUCRĂRI. ARANJAMENTE

ALCĂTUITOR. REDACTOR

ARTICOLE

Музыкальная Жизнь

11 1972

ПОИСКАТЬ ИДВИГОТОВАТСКИЕ
УРОВНЯ МУЗЫКАЛЬНОЙ КРИТИКИ

• ЛЮБЛА ВЕГАЛЕВУ СОННОМ
из 110-летия со дня рождения

• ВЕДЕЛА СОВЕТСКОЙ МУЗЫКИ

К 70-ЛЕТИЮ СО ДНЯ РОЖДЕНИЯ
В. В. ШТЕЙНГА

ВЕ ПЕСНИ ДЛЯ ДЕТЕЙ

КРАЙ МОЛДАВСКИЙ

Milagro

ДОЖДЬ

Allegretto

АНТОЛОГИЯ КЫНТЕКУЛЫ СОВЕТСКИХ МОЛДОВЕНЕСКИХ АНТОЛОГИЯ МОЛДАВСКОЙ СОВЕТСКОЙ ПЕСНИ

Ын фада та, чититоруле, е ун мэнунк де кынтече шарцинья композиторилор дин Молдова Советика. Ун мэнунк де кынтече ышлямэ о вариантэ де теме, де субекте, о гамэ мултинэ де трейр, сентименте, де диверситате де стилурэ, де ампренте персонале. Сынт кынтече диферите, апарте ын ань диферидь — ын прикма рэзбоулуй крунт ши дунэ ел, кынтече-карторь ай анилор сынжерошь, кынд глия—не жемя стэб чызма котрониторилор фасчышь. Букурья елибейерий ши импасуриле перноадей де реконструкцие. Виктория эпокала ши кучеририле попорулуй трезит ла трай ноу. Моменте де котитурэ ын вяца Патрией ши зымбете де коний. Маршрур инонерошь ши драмэ челор тинерь — вешникуд вялон ал веций не лымит. Деспре тоате, деспре тоць, центру тоць. Ачестэ-й кынтекул.

Летонисец сонор ал историй, кынтекул есте тот естэ ши месажерул идеилор ынаинтате але времий, есташ ын лупта центру паче, приетенул друмецулуй, организатор ал маселор.

Наскут ын эпока Марий революций социалисте дин Октомбрие, кынтекул советик де масе, вястарул тим-муралор кой, есте ын авангарда аспирацилор ши реализирлор попорулуй ностру. Кынтекул есте ын перманенць не «пулсул» евенментелор, огиинца а веций котидиене, барометру ал тимпулуй не каре ыл траим. Женул ачеста ноу траеште о еволуцие интен-са, куюаште нумероасе стадий ын дезволтари са, ексидинд етапеле де котитурэ але контемпоранентай советиче. Ла рындул сау кынтекул оферэ о маре диверситате де женурь, де теме ши субекте, рефлексыид мултитудина де идей артистиче, не каре ле су-жеряэ вяца де тоате зилеле а цэрий, актуалитати кындато.

Ла база кынтекулуй советик де масе афлэм амал-кэпате кытыва Женурь де традицие веке, ын рындул асторэ не лок де фрунте се пласяэ кынтечеле рево-лucionаре але пролетариатулуй — де аич вюгаря ши характерул комбатив ал кынтекулуй советик де ма-нифестэ — прекум ши кынтекул цэронек рус де традицие чыла ши романда оршеняскэ де сурсэ фольклорикэ. Чале дин урмэ й-ау импримат кынтекулуй советик де масе вибрация емотивэ, суфлэрия кантаблэ фэкыду-и, диторитэ акцесбилитоций сале, ун апанаж ал маселор де миллионе.

Анугынд ын аний 30 ла о етапэ кудминативэ ын еволуция са ши кристалышду-се ка форма ши ас-пект артистик, кынтекул советик де масе куюаште о арге рэспындире, привлекуинд апарция прототипу-

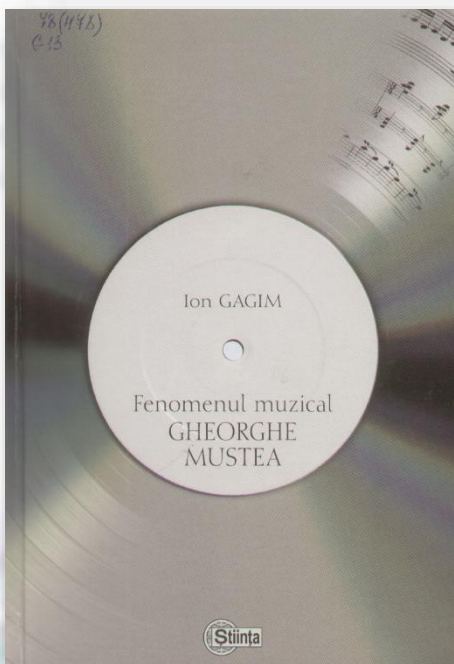
луй национал ал женулуй ын нумероасе републиць советиче, инклузив Република Аутонома Молдовеняскэ.

Кынтекул молдовенеск де масе репрэзентэ унду дин Женуриле музичий советиче, импушынду-се ыл ачелаш тимп принтр'о нуанць иньотидэ, прин ам-прента спечификэ де колорит. Ачаста се датореште характерулуй национал ал музичий, де евидентэ сурсэ популярэ, нуанць че превалляэ ыл ансамблуд тра-сетурилор де жен. Аспектул де колорит национал, ин-тонациале ши ритмуриле кынтечелор ши жокурилор ноастре дин фольклор, конструкциале модале инерен-те креаций популярэ, тоате ачестэ ау дус ла о ым-богыцире а характерулуй де жен проприу кынтекулуй молдовенеск де масе. Есте ун момент де континутате, биньынцелес, ынтр'о амбианць ноуэ, а традици-лор маркате де опера унор ынаинтэшь ай музичий ноастре, инспираць композиторь де кынтече, каре ау валорификат ынтр'о мосуэ консидераблэ спечифи-челе фольклориче але музичий ноастре. Путем ремар-ка, ыл ачестэ ордине де идей, апортул адус де Гавриил Музическу ын доменул прелукрэрилор корале де кынтече фольклориче, де Чырпани Поруубеску ыл ра-мура кынтекулуй демократик де масе.

Ши ынэ ун момент де чя май маре импортанць, че се чере евиденцият ын летгурэ ку ычпенуриле кынтекулуй молдовенеск де масе. Ын аний 30 кы-нтекул де масе а фот Женул инциал ын музика проф-есионистэ а Молдовеи советиче, манифестыид ши ыл ачест домену ал артей ноастре традиционала традацие — де ла симплу ла компус — инерентэ ево-лудий културилор музикале национале а нумероасе поноаре.

Примеле ычкеркорь ыл ачест домену ле-ау пре-зентат прелукрэрие де фольклор ефектуате де компо-зиторь украинсь дин Одеса: Н. Виллинский, Л. Гузов, С. Орфей, К. Данкевич, Н. Файнтух. Реализацие лор ау сервис дренг имболд центру компьютеря де-лукрэрэ орижинале ыл доменул кынтекулуй, ачестя фэкыду-шь апарция ка ун екоу моментант ла еви-ниментеле де самэ але тимпулуй. Императивул вре-мий ыл аний ачел ыл конституя коллективизааря, при-лежуинд ши субектеле примелор кынтече советиче молдовенешть де масе. Апа ни се презинта «Маршул колхозничилор» (версуре де М. Полобок) ши «Ун дар» (версуре де Л. Корьяну) де Д. Гершфельд. Ын примул кынтек, презент, де аялфэ, ыл кулжеря де фаць, характерул мелодиилор лириче дин фольклор, де ну-анць вюгуроасэ, оптимистэ есте аксат не ритмика де марш.

Zlata Tcaci: „Opera lui Gheorghe Mustea se distinge net de antecedentele sale de gen (...). Și anume prin aspectul contemporan al limbajului muzical. Autorul își concepe opera sub prisma scriiturii componistice inerente secolului XX, moment ce-și află ecou cu precădere în partida instrumentală. Totodată, muzica operei, mai ales în compartimentul ei vocal-coral, este legată de tradiția genului, factorul dominant revenind în operă elementului cantabil, de largă respirație melodică. Mustea recurge la o seamă de genuri folclorice de un puternic mesaj expresiv – balada, doina, cântecul de jale (...). O melopee cântată la caval (...) aduce senzația de codru, de vechime, de legendă romantică (...). Muzica atinge o puternică expresie dramatică (de pildă în monologul *Mâinile, mâinile!*) (...). În linii mari avem o autentică reușită (și nu numai personală, a compozitorului, ci și a componisticii moldovenești în întregime)”¹.

«Помню, как я с ней познакомилась, — рассказывает заслуженный деятель искусств, композитор Злата Ткач, — они с супругом только приехали сюда из Одессы. С виду — красивая женщина, полная достоинства, даже величия какого-то, ну а в разговоре выяснилось, что она еще и интересный, начитанный и остроумный собеседник. Позже для меня Людмила или, как мы ее называли, Милочка, раскрылась с творческой стороны, как прекрасная, вдумчивая артистка и педагог, как натура целеустремленная, во всем добросовестная и обязательная. Она не знает усталости, когда дело касается ее исполнительства и ее учеников. С тех пор нас связывает профессиональная и человеческая дружба. Благодаря ей состоялось много удачных премьер».

Позволим себе небольшое уточнение, помогающее, на наш взгляд, четче проследить целеустремленность и художническую продуктивность этой незаурядной пианистки. Ваверко оказалась в Кишиневе в феврале 1955 года. Не имея дома инструмента, в апреле играет в Большом зале Филармонии Первый фортепианный концерт Шопена. Еще через пару месяцев — выступление в ансамбле со скрипачем О. Дайном. Вскоре следует собственный большой клавирабэнд. И все это, подчеркнем, параллельно основной работе в консерватории. Начав с места в карьер, она смело раскрывает свою многогранность: сначала — как солистка, затем — ансамблист и концертмейстер, наконец, — педагог. Чем не подтверждение байроновского «любая круча в юности легка»?

С Евгением Вербецким мы знакомы уже несколько десятилетий, но есть наше творческое содружество прошло через молодость, зрелость и длится по сей день.

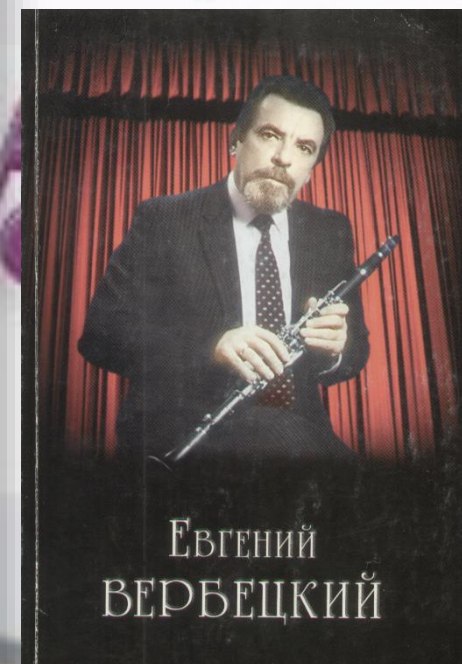
Личность Е. Вербецкого многогранна. От высокого профессионала, прекрасного исполнителя и педагога, до человека доброй, отзывчивой души. Не даром его так любят студенты, многие из которых уже сами исполнители и педагоги. Я бы сказала, — Е. Вербецкий создал свою собственную школу игры на кларнете, которая сейчас передается от его воспитанников к следующему поколению. Когда я написала сонату для кларнета „Соло“ и посвятила её Евгению Вербецкому, он счёл нужным отдать это произведение на исполнение своему ученику, Михаилу Корещкому, ибо считал, что на данном этапе это будет лучшее исполнение. Подтверждение тому — полученное из США письмо с высокой оценкой исполнения этого сочинения.

Помнится, как звучивало моё прозвучение „Забавные истории“ для кларнета, струнного квартета и чтеца. Это были незабываемые минуты. Прекрасный ансамбль: кларнет — Евгений Вербецкий, первая скрипка — Лидия Мордкович, вторая скрипка — Анатолий Мирошник, альт — Борис Дубосарский, виолончель — Николай Татаринов, чтец — Валерий Купча. Недаром этой записью сразу заинтересовалась Москва, издав отдельную пластинку. На сегодняшний день для всех нас — это чудесные воспоминания.

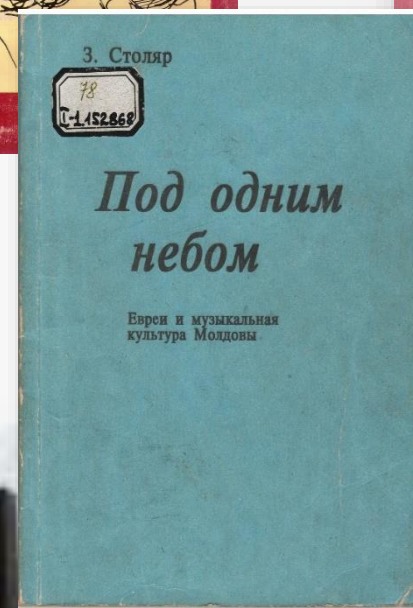
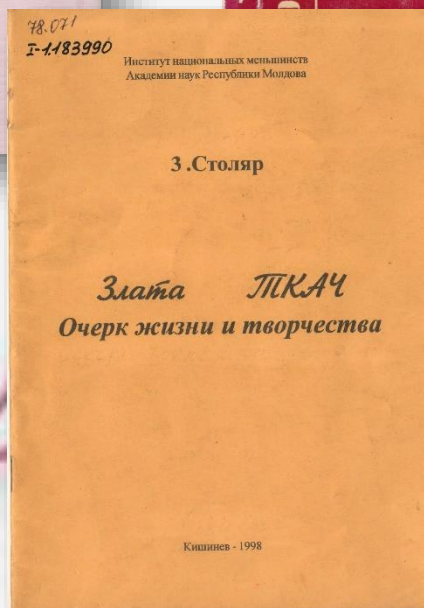
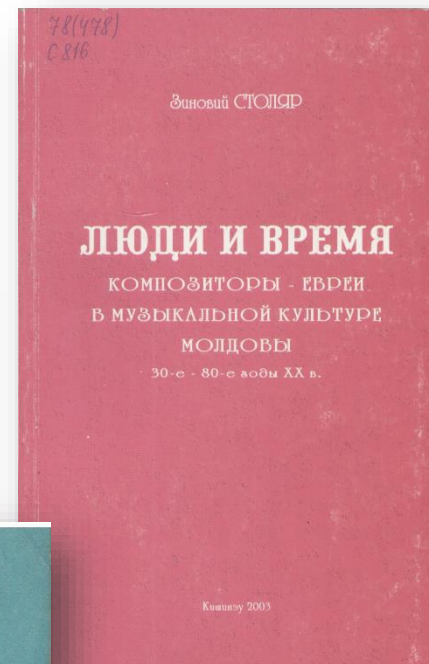
Евгений Вербецкий — ныне профессор Академии Музыки, Театра и Изобразительного Искусства, всеми уважаемый, всеми почитаемый, по-прежнему относящийся к своим питомцам уже в двух, а то и в трех поколениях с большой любовью. Остается лишь пожелать ему, как это принято - до ста двадцати, да в здравии.

ЗЛАТА ТКАЧ

заслуженный
деятель искусств Молдовы, профессор,
композитор

REFERINȚE CRITICE

ЕЛЕНА МИРОНЕНКО

Композиторское творчество в Республике Молдова на рубеже XX–XXI веков
(инструментальные жанры, музыкальный театр)

48 (478.9)
8857

МУЗЫКАЛЬНОЕ ТВОРЧЕСТВО В СОВЕТСКОЙ МОЛДАВИИ

Глава 2. Лирическое творчество 93

Философской лирике приближают симфонию к новому для Молдовы рефлексивному композиторскому мышлению. Новая для Молдовы традиция обличительного симфонизма, также восходящая к гротескным «эстам» странного творчества Шостаковича, отчетливо проявилась в масштабной четырехчастной *Седьмой симфонии* Валерия Полякова, заостренной негативными сторонами современной действительности – бездуховность, антигуманность, агрессивность.

Выдающиеся достижения, достигшие к концу 80-х гг. не только в инструментальных жанрах неофольклорной тенденции, связаны с развитием своей квинтэссенции в творчестве целой плеяды композиторов как старшего, так и молодого поколения: З. Тяч, П. Рывалиса, В. Загорского, В. Ротару, Т. Киричка, Г. Мусты, И. Макова. В творчестве каждого из названных композиторов «новая фольклорная волна» отличается совершенно особым стилем и почерком, который определяется как характерными чертами индивидуального стиля, так и генезисом фольклорных источников. Кому-то оказались ближе способы обращения к фольклору Бартока, кому-то Стравинского, а кое-кто воспринял общие творческие принципы советских композиторов неофольклорной ориентации, которые, в свою очередь, во многом сформировались под влиянием опять же Стравинского и Бартока.

Для роста собственно композиторского профессионализма молдавских авторов немаловажно, а иногда и решающее значение в 70-е – 80-е годы сыграли связи и прямые консультации с выдающимся педагогом Московской консерватории Ю.А. Фортунатовым. Профессиональное общение с ним отразилось в творчестве Г. Д. Стрезева, Г. Мусты, И. Макова и др.

Сочинения П.Рывалисы в сопоставимом масштабе. В отличие от *Дурбана* не относится к классическим представлениям, но в тексте оживают старинные симфонии и симфонические произведения, о совместном ансамбле произведения привлекают конструктивную идею. Фольклор

Л. В. Аксенова

Георгий СТРЕЗЕВ

48 (478.9)
C. 345

О.В. СИГАНОВА

МЕМОРИАЛЬНАЯ ТЕМАТИКА В ИНСТРУМЕНТАЛЬНОМ ТВОРЧЕСТВЕ КОМПОЗИТОРОВ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

Под руководством Г.Д. Стрезева были подготовлены серьезные концертные и государственно-экзаменационные программы: С. Танеева, «Иоанн Дамаскин»; Д.Шостаковича, «Каваль Степана Разина»; М. Коваль, сцена казино Пугачева из оперы «Емельян Пугачев»; П. Чайковский, «Реквием»; фрагменты Ф. Листа, «Гранская месса» Кюге; тиш и счастливое плавание», Кюге из мессы До мажор; М. Мусоргский, «Эдит», «Торжество Сезарьери»; Ш. Гуно, «Вальс» из оперы «Фауст»; Д. Кабалевский, фрагменты из Сергея Есенина», «Курские песни»; Г. Свиридов, «Памятти В. Салманов, оратория «Поэма Двенадцать», смерть Катыни.

Помимо крупных форм, в программе хора было огромное количество хороших произведений для хора «а-капелла». Отдельно программу и включение в нее произведений молдавских композиторов. Можно сказать, что все произведения, написанные за период работы с хором Георгия Дмитриевича, были исполнены хором консерватории. Хор стал как бы творческой лабораторией для многих композиторов – С. Лобеля, С. Лушугала, А. Стярчи, З. Тяча, Т. Киричка, М. Фишмана. Хором исполнены все произведения крупной формы: Э. Лазарев, кантата «Живые стени мертвых»; Ш. Няга, оратория «Песнь возрождения»; С. Лушугала, «Ашассионата»; В. Загорский, кантата «Под знаменем побед»; Г. Няга, фрагменты из оратории «Аврора»; Д. Герцифельд, хоры из оперы «Прованс»; А. Стярчи, хоры из оперы «Героическая баллада».

23

48 (478.9)
K. 734

Б. КОТЛЯРОВ

ИЗ ИСТОРИИ МУЗЫКАЛЬНЫХ СВЯЗЕЙ МОЛДАВИИ, УКРАИНЫ И РОССИИ

48 (478.9)
8876

ЗИНОВИЙ СТОЛЯР

Страницы молдавской музыки

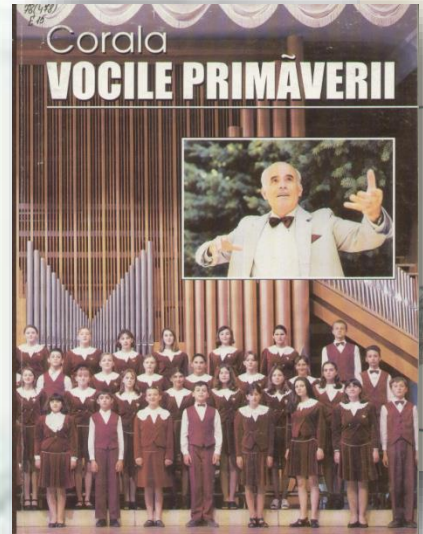
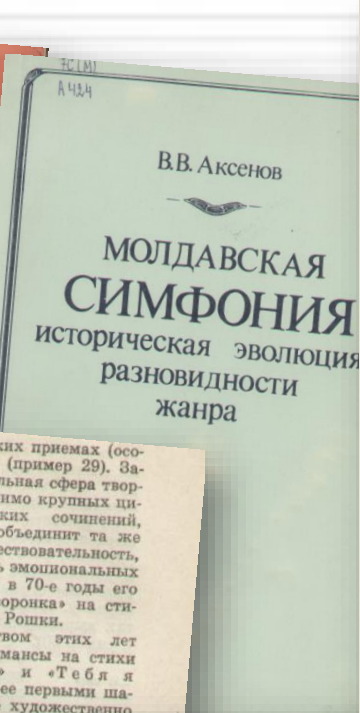
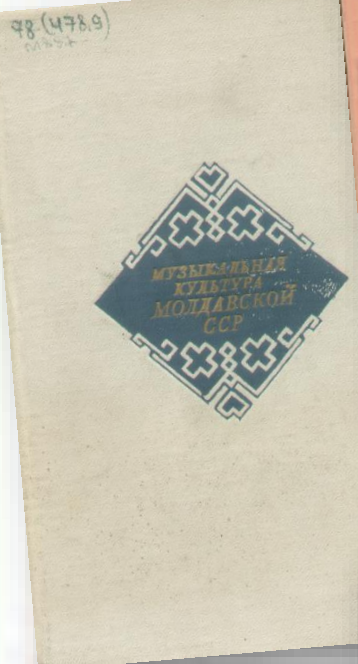

КОМПОЗИТОРСТВО СОВЕТСКОЙ МОЛДАВИИ

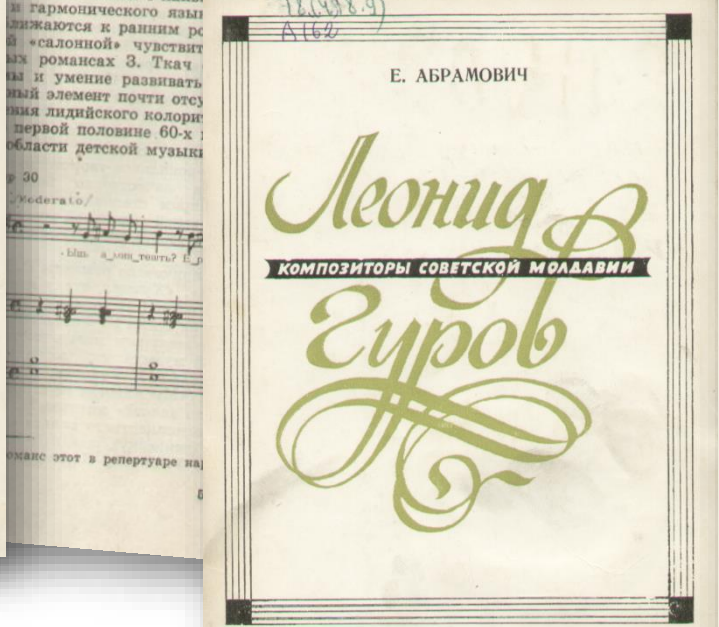
48 (478.9)
8875

ФОЛЬКЛОР И КОМПОЗИТОРСКОЕ ТВОРЧЕСТВО В МОЛДАВИИ

слышится в лидийском колорите, в лютарских приемах (особенно в средней части романса), в ритмике (пример 29). Забегая вперед, скажем, что впоследствии вокальная сфера творчества станет для композитора ведущей. Помимо крупных циклических хоровых и вокально-симфонических сочинений, С. Луингул напишет ряд романсов. Все их объединит та же спокойная доверительность интонаций, повествовательность, приглушенность контрастов, уравновешенность эмоциональных состояний. Таковы, в частности, написанные в 70-е годы его весенние музыкальные пейзажи «Песня жаворонка» на стихи Ан. Чокану и «Весна, весна,²³» на стихи А. Рошки.

С камерно-вокальным творчеством этих лет связано и имя Златы Ткач. Романсы на стихи Э. Лотяну «Велые факелы» и «Тебя я жду» (оба — 1954 г.) являются ее первыми шагами в композиции. Естественно, что это еще художественно

серьезно заняться музыкой. Она в ту пору увлекалась математикой, и, выдержав большой конкурс, поступила в университет на физико-математический факультет.

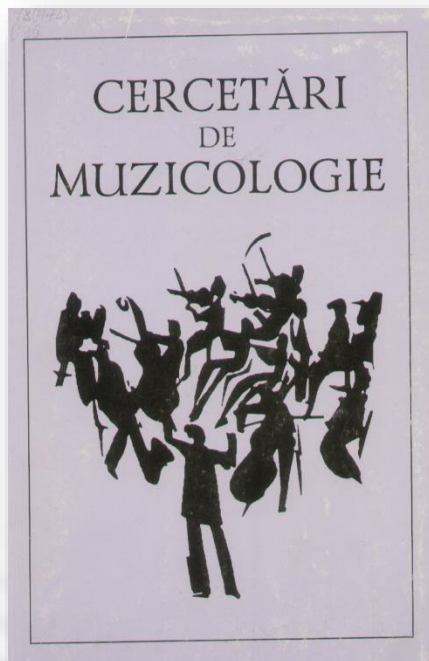
Леонид Симонович распознал талант девушки и сумел внушить ей, что музыкой ей нужно заниматься по настоящему.

«Эта встреча стала переломным моментом в моей жизни,— вспоминает З. Ткач,— я оставила университет и целиком посвятила себя музыке».

На втором курсе З. Ткач писала под руководством Леонида Симоновича тему с вариациями для фортепиано. Ей самой вариации очень нравились, но педагог, зная ее возможности, остался неудовлетворенным первым вариантом, и ей пришлось пять раз переделывать и переписывать, а ведь известно, как трудно начинающему композитору заставить себя переделывать, как сложно бывает отказаться от первоначального варианта. Только удивительное умение педагога вжиться в образ, над которым работал студент, его выдержка и настойчивость помогли студентке преодолеть этот барьер. Зато какую радость и удовлетворение испытал молодой автор, когда искомый и лучший вариант был найден и первые трудности преодолены.

Возможность общения с любимым педагогом, содержательные беседы о музыке, о композиторской технике, о богатстве народных и классических традиций, живой обмен мнениями по вопросам философии, поэзии, живописи помогали расширению и углублению кругозора учеников Леонида Симоновича.

«Сейчас, по прошествии ряда лет,—говорит З. Ткач,— я пытаюсь определить, в чем сила обаяния этого человека, чем он привлекал студентов, молодежь, почему они видели в нем не только преподавателя, делящегося своими знаниями, опытом, но, не побоюсь этого определения, своего духовного отца. Человек большой эрудиции, прекрасно разбирающийся во всех тонкостях композиторского «ремесла», прирожденный педагог, наставник, он покоряет чистотой сво-

Галина Кочарова

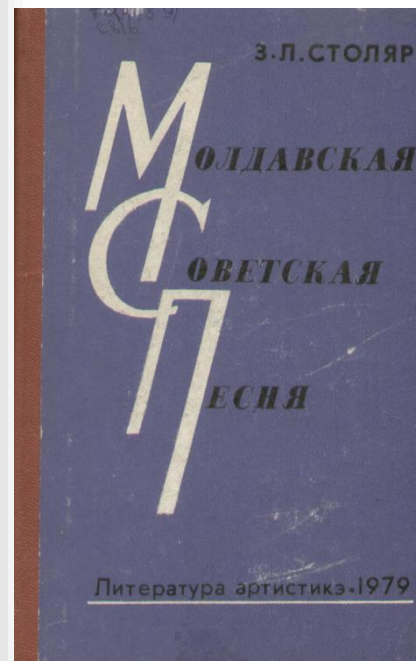
ЖЕНЩИНА В ИСКУССТВЕ: КОМПОЗИТОР ЗЛАТА ТКАЧ

“Женщины в искусстве” – тема, заявленная на 1997–1998 гг. Центром поддержки научных исследований Фонда Дж. Сороса в числе наиболее приоритетных, возникла, конечно, не случайно¹. Для нас же, взятая в ракурсе музыкального творчества, она представляет особый интерес.

Сегодня в мире существует специальная международная организация The International League of Women Composers, на базе которой возникла и другая – The International Alliance for Women in Music, выпускающая свой журнал², где освещаются музыкальные события, связанные с творческой деятельностью женщин. Проводятся именные конкурсы в честь тех или иных женщин-композиторов. Большое внимание уделяется этой проблеме как в Западной Европе, так и в США: здесь в 1994 г. был даже организован специальный национальный центр женщин-композиторов The National Women Composers Resource Center, издается журнал “Женщины и музыка”, а в Вашингтоне расположен национальный музей “Женщины в искусстве”. Проходят и различного рода симпозиумы и конференции с направлением дискуссий в духе: “Американские музы: Женщины, делающие музыку: Взрывая стереотипы” (“American Muses: Women Making Music: Exploding the Stereotypes”), семинары и фестивали (как, например, в Индиане, Пенсильвания, где в 1996 г. проходил уже четвертый фестиваль женщин-композиторов), а в Сан-Франциско существует даже “Женская филармония” (“The Women’s Philharmonic”).

Каковы же темы, обсуждаемые под эгидой такого рода учреждений? Как правило, они весьма разнообразны и касаются проблем обучения, роли женщин в музыкальной педагогике и, конечно, творчества. Впрочем, в протоколах встречаются и весьма парадоксальные порой формулировки: “Феминизм в музыкальном обучении” или “Не существует женщин-композиторов, они никогда не существовали и, возможно, никогда не будут существовать” (Sir Thomas Beecham).

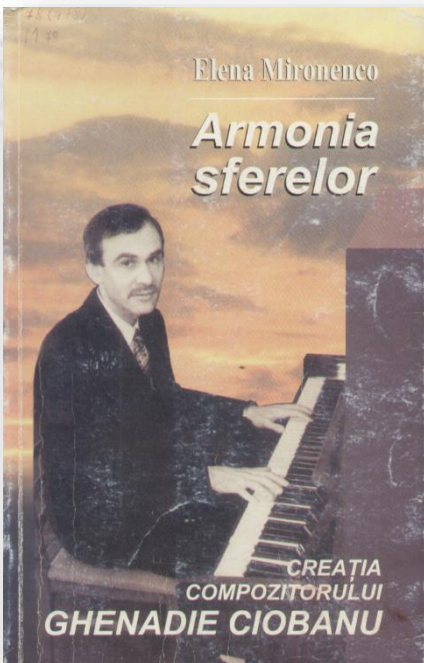
© Г. Кочарова, 1998.

В творчестве Златы Ткач имеются произведения для исполнения самими детьми, но есть вещи, рассчитанные на профессиональных исполнителей и адресованные юным слушателям. В числе последних — превосходная сюита «Шесть детских песен» для сопрано и малого симфонического оркестра на стихи Г. Виеру (русский текст Р. Ольшевского). Каждый из номеров сюиты может исполняться самостоятельно (вне цикла) и не только с оркестром, но и под фортепьяно. При этом некоторые из них — «Ручеек», «Часы» — вполне доступны детскому воспроизведению. Тем не менее все они объединены в единое целое логикой и законами циклической формы типа сюиты. Анализ «Шести песен» в их целостном виде выходит за рамки настоящей работы, поэтому мы ограничимся рассмотрением лишь отдельных номеров цикла, имея в виду их самостоятельное значение в качестве песен.

Самая, пожалуй, выразительная и рельефная в образном отношении — песня «Часы». Она и наиболее популярная из всех детских песен Златы Ткач: достаточно сказать, что долгое время песня эта служила музыкальной заставкой к передаче Молдавского телевидения «Спокойной ночи, малыши», ее с удовольствием распевали ребята. Мелодия песни «Часы» состоит из элементарно простых и ясных интонаций: в одних случаях это несложные пентатонные обороты, в других — простейшие двухзвучные мотивы, но все они чрезвычайно близки детскому фольклору. Более того, сам характер мелодического развития, основанного на принципе повторности, усиливает в данном случае ощущение этой близости, непосредственно ассоциируясь с образцами типа песен-считалок. Особенно показательна в этом плане средняя часть песни, где доминирует многократно повторяемая — неизменно или варьированно — секундовая интонация «соль-ля». Удачно использованы здесь и звукообразительные приемы («тик-так»), усиливающие в песне игровое начало и еще более акцентирующие жанровую природу, характер и содержание произведения. Весьма оригинальна структура песни — перед нами трехчастная форма с несколько необычной репризой. По протяженности и объему мелодического материала реприза равна двум другим частям песни, но по тема-

Elena Mironenco
Armonia sferelor

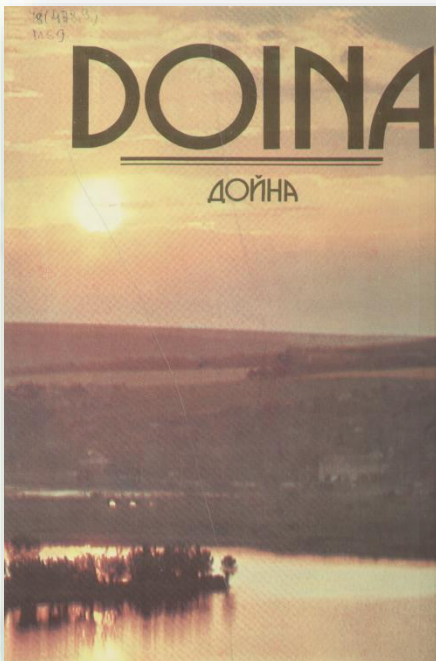

CREAȚIA
COMPOZITORULUI
GHENADIE CIOBANU

8(49754) 1459

DOINA

ДОЙНА

o cantată de Rahmaninov cu Concertul coral, predominant de chipuri contrastante și „Trei cântec rusești”, în care s-a afirmat plenas nepuizabilul talent muzical al marelui compozitor rus, sentimentul lui profund față de natura sa natală. Capela n-a trecut cu vederea nici alte lucrări ale lui Rahmaninov, inspirate de conținutul este profund al cîntecelor religioase vechi. Este vorba de corurile „Rugăciune”, „Melodie liturgică”, „Te îți cîntăm” din liturgia „Ioan Gură de aur”. Capela găsește culori potrivite pentru fiecare din aceste lucrări.

Un compartiment important al repertoriului „Doinei” îl constituie lucrările compozitorilor sovietici. Muzica sovietică a alimentat creația capelei chiar de la început. În creșterea profesională a colectivului ca a căpătuit o importanță mai mare acum, când „muzica corală cantato-oratorială trece, desigur, printr-o perioadă de reînnoire a mijloacelor și formelor de exprimare, îmbogățirea discursului tematic”. De-a lungul anilor conducătorii capelei au făcut mult pentru înălțarea clasică corale sovietice — lucrările lui Prokofiev, Șostakovič, Mîrdîrov, Salnomanov. Muzica lor se remarcă prin bogăția manerelor stilistice, sarcini dramatice variate. În fiecare compoziție e exprimată propria viziune asupra lumii, modul de abordare a mijloacelor specifice partiturii corale. Este important ca în rezolvarea compozițională să se găsească trăsătura specifică, să se sublinieze individualul.

Lucrările contemporanilor înaintă în fața capelei sarcini artistice ample și variate, complicate uneori din cauza lipsei tradițiilor, ori, dimpotrivă, din cauza vieții concertistice prea lungi a operii — marii ei popularități. Străduindu-se să găsească calea proprie în rezolvarea acestor probleme, V. A. Gârbea stimulează participarea activă a fiecărui corist, adresându-i-se imaginației lui și conținut pe mobilizarea deosebită a apăsătorilor muzicale.

Auful, de exemplu, s-a procedat în procesul lucrării asupra poemului lui Șostakovič „Execuția lui Ștefan Razil”, care a devenit pentru „Doina” etapă. Probabil, într-o mare măsură, succesul a fost precedat de admirația față de personalitatea marelui compozitor, despre care cunoscutul dirijor Serghei Kunevici spunea: „Sînt ferm convins că de la Beethoven încercăm, n-a existat un alt compozitor, care să poată vorbi cu marelui cu o asemenea forță de convingere”.

Orică influențe cu muzica lui Sviridov constituie pentru dirijor și pentru colectiv un nou avânt al forțelor de creație. Pentru muzicienii moldoveni, ca și pentru juriștii alții, acest compozitor se vede drept orientare originală datorită muzicii corale valoroase, folosirii măiestrie a facturii corale. De aceea este legată plinonia și caracterul fascinant ale sarcinilor tehnice specifice lucrărilor lui. Afară de aceasta, muzica compozitorului îi atrage pe interpreții prin esența ei etică, conștiința civică înaltă, sentimentul profund față de patrie, perceperea multilaterală a lumii. Să ne amintim că „Sviridov cu simenții alții, aude Epoca, aude diferite

epoci ale îndepărtatului Trecut... Sviridov aude Poporul, el aude Omul”.

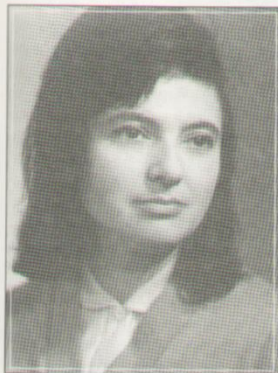
De fîid cu numeroasele și variate coruri mici ale lui Sviridov capela interpretează și compozițiile lui monumentale. Printre ele: „Oratoriul patriotic” pe versurile lui V. Maikovski și „Poemul în memoria lui S. Eisen”, corurile din ciclul „Cumna lui Pușkin” și din muzica la dreapta lui A. Tolstoi „Tărîl Fecior Ioanovici” („Iubire sacră” și „Sînt poezii”).

Una din direcțiile principale în activitatea „Doinei” este îmbogățirea repertoriului cu lucrări moldovenești. Creșterea capelei republicane și dezvoltarea genurilor de muzică corală în creația compozitorilor moldoveni sînt strîns legate. Participarea capelei la crearea și interpretarea multor lucrări se distinge deosebit de mult și cu asocieri republicane. Semnificativ în acest sens a fost interpretarea oratoriului dedicat „Doinei” „Cîntecul renașterii” de Șt. Neaga (1951), operă clasică a literaturii corale moldovenești. Pe parcursul anilor în interpretarea „Doinei” din genurile corale au răsunat aproape toate operele principale ale compozitorilor republicani. Printre ele: oratoriul lui Șt. Neaga „Ștefan cel Mare” și „Cîntecul renașterii”, Simfonia a cincea pentru cor, declamator și orchestră, dedicată centenarului nașterii lui Lenin de S. Lobel, oratoriul „Dimitrie Cantemir” de S. Lungu și „Avîntare” de Gh. Neaga, cantatele „Celor vii din numele celor morți” de E. Lazarev, „Imnia veacului” și „Despre pace” de E. Dopă, „Oameni, fiți veghetori!” de V. Zagorschi, „Despre Hiroșima” de Z. Teaci. Ultimele lucrări ale „Doinei” în acest plan sînt poemul „Prin țară plouă soare” de A. Săchireanuș pe versurile poezilor sovietici și oratoriul „Morișor” de I. Macovei.

„Morișor” a constituit o importantă etapă în activitatea interpretativă a capelei. Operă creată pe motivele poeziei folklorului moldoveneesc — balada „Morișor”, personifică ideea valorilor spirituale, a înțelepciunii populare. Ea își are rădăcinile împătinate adine în plămîntul natal, adîncindu-se în covorul lui. Oratoriul a constituit un eveniment atît în creația compozitorilor republicani, cît și în viața muzicală a „Doinei”. În zilele prezentării acestei compoziții zăreau scrieri: „Munca asupra oratoriului „Morișor” a fost pentru capela și conducătorul ei un examen serios, o adevărată școală a măiestriei interpretative”. Și în continuare: „Cura și cristalină, asemenea izvoarelor de munte, fără amără de cochetărie sau premeditație, autenticitatea și sinceritatea muzicii nu-și trezesc îndoieli nici pentru un moment. Succesul autentic al fost împărțit pe bună dreptate, de intercept — artiștii capelei corale „Doina” și orchestra simfonică a Filarmonicii Moldovenești. Conducătorii lor — V. Gârbea, artist a poporului din RSSM și D. Goia, artist emerit din republică, au muncit mult și migălos, cu dragoste și răbdare. Credem că această muzică inspirată e una din paginile ferice ale biografiei lor de creație”. La cele spuse vom adăuga, că prin interpretarea oratoriului lui I. Macovei „Doina” și-a demonstrat încă o dată înscuștina de a se achita

Zilele culturii Republicii Moldova în Israel: Maria Bieșu, Zlata Teaci, Ghenadie Ciobanu și Pavel Rivilis împreună cu muzicilologul din Israel Nisan Șehtman. Beit-Șemeș, decembrie 1992.

A SEMĂNA LUMINĂ PRIN MUZICĂ

Pentru mine **Zlata Tcaci** va fi întâi de toate compozitorul – vrăjitor, care, grație sunetelor, știe să învie basmele adormite în dulcea Copilărie. Așa am descoperit-o eu cândva! De altfel, într-un fel, și mie mi-a consacrat dumneaei o lucrare impunătoare intitulată "Suita Copilăriei" sau – "Suită pentru copii". A fost scrisă în anul venirii mele în lume – 1955... Sunt impresionate și foarte aproape de sufletul fragil al copilului melodiile create în tandem cu poetul Grigore Vieru, muzica inspirată de versurile lui Aureliu Busuioc, Em. Bucov.

Apoi, impresionează fermitatea feminină care o manifestă compozitoarea. Involuntar, dumneaei s-a angajat într-o competiție atât cu sine, întru a-și demonstra de ce e în stare, precum și cu "armata" de bărbați - compozitori, care s-ar părea, pentru nimic în lume și pentru nici o femeie n-ar fi să cedeze poziției predominante.

Dar, așa precum în copilărie a fost să-și depășească stângăcia (era stângace!), tot așa, pe parcursul vieții, Zlata Tcaci ajunge să pătrundă cu spirit creativ în cele mai tainice labirinte ale muzicii. Sunt nemaipomenite, înălțătoare lucrările simfonice create de dumneaei: "Meditație", "Trei ipostaze". Iar despre Simfonia "Panopticum" mărturisește însăși autoarea: "Reprezintă bilanțul unei îndelungate căi de creație. Ideea lucrării rezidă în alternarea de imagini muzicale reluate din lucrări de altădată – personificarea acestora și transfigurarea lor în raport cu o viziune actuală..."

Bănuiesc eu, în mare măsură i-a ajutat compozitoarei, în sens de susținere morală, prezența în preajmă a unui om cu un suflet de o armonie rară și receptiv la adevăratele sunete muzicale emise de Univers și recepționate de compozitori... Acesta fiind regretatul prieten de viață Efim Tcaci...

Aș dori să reascult lucrarea (ultima, pare-mi-se, de proporție) închinată memoriei celor care au trecut prin Holocaust... E un apel, un strigăt, un reproș, un avertisment, un îndemn la cugetare și clemență – e o rugă înălțătoare adresată Omenirii...

Aș vrea, atât de mult aș vrea, să-și amintească (uneori, dar deseori!) Zlata Tcaci și de Copilăria care o așteaptă. Aici am îndrăgit-o, ca pe zâna care semăna lumină prin muzică ...

Claudia PARTOLE

НЕУВЯДАЮЩИЙ ДАР

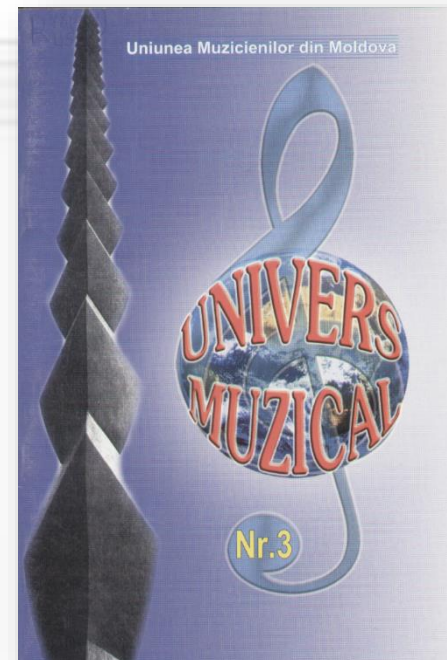
Один из ведущих композиторов Молдовы Злата Ткач в своем творчестве охватила самые разнообразные жанры. Ее яркие значительные сочинения вызывают устойчивый интерес и у слушателей, и у исследователей. Не стал исключением и Концерт для фортепиано и симфонического оркестра, прозвучавший в рамках ежегодного фестиваля современной музыки (*zilele muzicii noi*) в прошедшем (2002) году.

Это – оригинальное одночастное произведение, ключом к пониманию которого может быть высказывание самого композитора. Один из поводов создания Концерта, по словам З. Ткач, - приближающееся столетие со дня кишиневского погрома (апрель 2003 г.). Обращение же именно к данному жанру инициировано одним из ее учеников, А. Тимофеевым, известным молодым исполнителем, который занимался и по классу композиции.

Основной принцип жанра – противопоставление, диалог двух исполнительских сил своеобразно преломлен в рассматриваемом сочинении. Он прослеживается прежде всего в содержательном плане. Две контрастные образные сферы – 1) трагические размышления, осмысление сущего и 2) энергия, динамизм жизни – взаимодействуют от вступления до финала. Если первая образная сфера охарактеризована через яркий тематизм с обостренными (и типичными для автора) интонациями, то вторая – через фоновый материал: различные пассажи, фигурационные последования, колористическую звукопись. В развитии двух отмеченных начал в равной степени участвуют и фортепиано и оркестр. Возникающая поступательность, целеустремленность движения к финалу обуславливает целостность композиции.

Сквозному развитию способствует и принцип монотематизма, типичный для крупных одночастных форм. Специфика данного сочинения – в микротематизме, насыщенности и лаконичности высказывания. В важнейшем разделе формы, Вступлении, звучит начальный тезис. Две его основные интонации на малой секунде и малой терции становятся основным конструктивным материалом, сближающимся с темой Коды (30, *Allegro*) – важнейшего драматургического итога. Обращает на себя внимание и содержание вступления как своеобразного конспекта всего произведения в целом. Именно здесь впервые обрисованы две основные образные сферы. Кода же логическое завершение их развития на высокой эмоциональной ноте, усиленной выразительным композиционным приемом. Перед жизнеутверждающим окончанием произведения по контрасту траурно звучат колокола на фоне ударных (*pp, morendo*), как напоминание о трагических событиях. В этом аспекте важнейшее значение приобретает начальная тема Коды – переосмысленная цитата.

Ее история заслуживает внимания. Эта мелодия непосредственно связанная с жертвами Кишиневского погрома столетней давности,

НЕКОТОРЫЕ ОСОБЕННОСТИ ФОРТЕПИАННОГО НАСЛЕДИЯ ЗЛАТЫ ТКАЧ

Елена ГУПАЛОВА

Академия музыки, театра и изобразительных искусств

În articolul „Unele particularități ale moștenirii pianistice de Zlata Tkaci” autorul tratează creația pianistică a compozitorului moldovean din punct de vedere al practicii concertistice și pedagogice din Republica Moldova. Privirea generală cuprinde atât lucrări editate („Leagăn de mohor”, Suită pentru copii, „Pe malul mării”), cât și unele manuscrise, precum Sonata pentru pian, Concert pentru pian și orchestră, alături de duete și transcripții pentru pian ale unor lucrări simfonice printre care baletul „Andrieș”; opera-suita „Bobocel cu ale lui”. Autorul articolului a subliniat contribuția enormă a compozitoarei în activitatea de popularizate a muzicii, precum și procesul educațional artistic din republică în calitate de conducător al Secției de creație muzicală pentru copii a Uniunii Compozitorilor din Moldova.

In this article entitled “Some Peculiarities of Zlata Tkaci’ Piano Heritage” the author observes the piano works of the Moldovan composer from the point of view of its meaning for the piano conception and pedagogical practice of Republic of Moldova. Proposed review of composer’s works for piano takes not only the published composition, but also its handwritten works as well as piano duets and transcriptions of the most famous symphonic works for the instrument (“Andrieș” ballet, “Pigeons in the Slanting dine” opera-suite). The author marks a great contribution of Zlata Tkaci into the culture-enlightening activity and educational process of the Republic, as head of the Section of Children’s Art of the Composer’s Union of Moldova and as an editor of the most national collections for children and young people.

За всю свою многолетнюю и плодотворную творческую деятельность Злата Ткач создала большое количество инструментальной музыки для детей и юношества, в том числе и для молодых пианистов. Первое циклическое фортепианное сочинение Златы Ткач называлось *Детская сюита* и было написано в 1956 году под руководством Л. Гурова [1], в классе которого обучалась будущий композитор.

Данная сюита, состоящая из 4-х миниатюр (*Preludiu, Jocul copiilor, Balada, Zi de sărbătoare*), была впервые полностью опубликована в 1960 году во второй части знаменитого республиканского сборника молдавских фортепианных произведений под редакцией Т. Войцеховской и А. Дайлиса [2]. Несколько позже, в 1964 году, наиболее популярная из всех четырех пьес – *Zi de sărbătoare*, была издана в Москве в очередной нотной хрестоматии, которая была составлена также данными ведущими педагогами Молдовы [3]. В 1990 году эта же фортепианная миниатюра под названием *Sărbătoare* была опубликована в республиканском учебном пособии *Muzica în clasa 5*, выпущенном под редакцией С. Кронтору и З. Ткач [4].

К первым фортепианным пьесам Златы Моисеевны можно отнести её миниатюры *Колыбельная* и *Рассказ*, опубликованные в местном издательстве в 1961 году [5]. В конце 60-х годов XX века в Москве увидела свет ещё одна сюита для фортепиано З. Ткач [6]. Данное циклическое произведение, состоящее из трёх пьес – *Кодры, Доина* и *Танец* – вошло в состав нотного сборника, выпущенного в Кишинёве в 1972 году под редакцией её супруга – Ефима Ткача [7].

Годом раньше (в 1971 г.) одно из самых популярных фортепианных сочинений Златы Ткач – *Экспромт*, было даже продублировано несколькими местными издательствами [8]. Причём, в нотную хрестоматию, составленную преподавателями Т. Войцеховской и А. Дайлисом, было включено одно из редких произведений З. Ткач – *Этюд* для фортепиано. В сборник же под педагогической и исполнительской редакцией профессора Л. Ваверко помимо *Экспромта* вошли ещё две известные миниатюры композитора – *Колыбельная* и *Танец*, ставшие вскоре наиболее популярными произведениями в республиканской пианистической практике, охватывающей все звенья музыкальной образовательной системы (ДМШ, музыкальные колледжи и лицеи, музыкальные вузы).

В 1973 году Злата Ткач была избрана почётным членом правления Союза композиторов Молдовы, где она вначале возглавляла комиссию по эстетическому воспитанию, а затем, на протяжении многих лет – вплоть до последних дней жизни, руководила Секцией детского творчества композиторской организации республики. Не случайно почти полвека она в Республике Молдова считалась всеми признанным лидером в области музыки для детей.

ANALELE ȘTIINȚIFICE ALE UNIVERSITĂȚII DE STAT DIN MOLDOVA

— EDIȚIE JUBILIARĂ —

Seria "Științe socioumanistice"

Volumul III

Chișinău - 2006

Tatiana Berezovicova

SUITA INSTRUMENTALĂ ÎN CREAȚIA COMPONISTICĂ DIN REPUBLICA MOLDOVA

(SECOLUL XX)

Pontos
Chișinău - 2011

ARTA MUZICALĂ
DIN REPUBLICA MOLDOVA

Istorie și modernitate

VIII. Muzica vocală

ВОКАЛЬНЫЕ ЦИКЛЫ ЗЛАТЫ ТКАЧ ПОСЛЕДНИХ ЛЕТ НА СТИХИ АГНЕСЫ РОШКА (II): ГИПЕРТЕКСТ И ИДИОЛЕКТ В ВОКАЛЬНОМ ТВОРЧЕСТВЕ КОМПОЗИТОРА

CICLURILE VOCALE ALE ZLATEI TKACI DIN ULTIMII ANI
PE VERSURI DE AGNEȘA ROȘCA (II):
HIPERTEXTUL ȘI IDIOLECTUL ÎN CREAȚIA VOCALĂ A COMPOZITOREI

ZLATA TKACI'S LAST YEARS' VOCAL CYCLES BASED ON
AGNEȘA ROSCA'S POETRY (II): HYPERTEXT AND IDIOLECT
IN THE COMPOSER'S VOCAL WORKS

ГАЛИНА КОЧАРОВА,

профессор, доктор (кандидат) искусствоведения,
Академия музыки, театра и изобразительных искусств

Статья посвящена памяти Златы Ткач и представляет собой второй из аналитических циклов, выполненных автором на базе трех последних вокальных циклов композитора, созданных на стихи молдавской поэтессы Агнесы Рошка — „Soare de toamnă”, „E dorul apă vie” и „Ție”. В рамках этих циклических сочинений трактуется как единый макроцикл, обладающий свойствами гипертекста и одновременно реализующий принцип идиолекта. Проблемы, затронутые автором, рассматриваются сквозь призму современного музыковедения как характеризующие индивидуальную музыкальную интерпретацию женской поэзии, а также в плане историческом, в общем контексте позднего творчества композитора.

Ключевые слова: композиторы Республики Молдова, молдавская поэтесса, вокальный цикл, романс, гипертекст, идиолект.

Articolul de față este dedicat memoriei Zlatei Tkaci și prezintă al doilea studiu analitic despre ciclurile vocale „Soare de toamnă”, „E dorul apă vie” și „Ție” pe versurile poetei moldave Agneșă Rosca. Aceste compoziții pot fi tratate ca un macrociclu cu trăsături de hipertext, în paralel cu realizarea ciclului de idiolect. Problemele propuse pentru discuție se examinează prin prisma muzicologiei contemporane ca un fenomen de interpretare individuală muzicală a poeziei feminine precum și sub aspect istoric al studierii creației târzii a compozitoarei Z. Tkaci

Cuvinte-cheie: compozitori din Republica Moldova, poetesa moldavă, ciclu vocal, hipertext, roman, idiolect.

This article is devoted to the memory of Zlata Tkach and represents the second analytical study of her last vocal cycles „Autumn Sun”, „Is Yearning the Water of Life” and „To You” on verses by the Moldovan poetess Agneșă Rosca. These compositions may be treated as a macro-cycle with some features of a hypertext, based on the language correlations explained as idiolect. The problems proposed for discussion are examined from a musicological point of view as a phenomenon of the individual musical interpretation of feminine poetry as well as in the historical aspect of studying the composer's latest work.

Keywords: composers from the Republic of Moldova, Moldovan poetess, vocal cycle, hypertext, romance, idiolect.

В трехчастном макроцикле поздних романсов Златы Ткач на стихи Агнесы Рошка образно решена проблема художественного диалога композитора и поэта, что рассматривается, в первую очередь, на основе отбора поэтических текстов для их

Operele compozitorilor din Moldova pe scena Liricului chișinăuian (3). Zlata Tcaci: *Capra cu trei iezi (Lupul mincinos)*

Aurelian DĂNILĂ

Rezumat

Zlata Tcaci: *Capra cu trei iezi (Lupul mincinos)*

Acest articol este consacrat operei pentru copii *Capra cu trei iezi* de Zlata Tcaci, creație ce a fost montată în trei variante.

Autorul vorbește despre fiecare variantă în parte. Premiera absolută a avut loc în 1967. Echipa de montare a fost alcătuită din regizorul E. Platon, dirijorul L. Gavrilov, scenograful F. Hămuraru și maestrul de balet A. Bihman. Mențiunile fiind interpretării rolurilor principale, se face o trecere în revistă și asupra calității muzicii, îndeosebi a modului de folosire a citatelor folclorice în caracterizarea unor personaje.

A doua montare a operei *Capra cu trei iezi* de Z. Tcaci a realizat-o, peste zece ani, în 1977, aceeași echipă, cu excepția dirijorului, în viziunea muzicală a lui D. Goia. În spectacol au fost introduși noi soliști, iar compozitorul a intervenit cu unele schimbări în partitură, contribuind astfel la dinamizarea spectacolului.

În 1984 a avut loc premiera operei *Lupul mincinos* de Z. Tcaci, care constituia, de fapt, o nouă redacție a *Caprei cu trei iezi*, redacție ce reiese în mare măsură din observațiile criticilor de specialitate asupra primelor două variante. De data aceasta copiii s-au bucurat de spectacolul aranjat de dirijorul I. Ianache, regizorul L. Alioșina, scenograful V. Ocunev și I. Press, maestrul de balet A. Karpuhin. Un binemeritat succes l-au obținut în acest spectacol S. Burghiu, V. Calestru, B. Materinco, B. Raisov, C. Cramarciuc ș.a.

În articol s-a mai amintit de încă două spectacole pentru copii montate la Opera din Chișinău: *Karlson, care locuiește pe acoperiș*, muzică de A. Gherșfeld și *Tândală și Păcală*, muzică de V. Verhola.

Cuvinte-cheie: operă, regizor, dirijor, scenograf, capră, iezi, variantă, redacție, spectacol, partitură, copii, premieră.

Summary

Zlata Tcaci: *Goat with three goatlings (The Liar wolf)*

This article is dedicated to the opera for children *Goat with three goatlings* by Zlata Tcaci, creation that was set up in three versions.

Author speaks in part about each section. The first run was in 1967. The team was made up of stage manager E. Platon, conductor L. Gavrilov, scenographer F. Hămuraru and ballet master A. Bihman.

The second setting of *Goat with three goatlings* by Z. Tcaci was realized over ten years, by the same team. This time musical vision belonged to D. Goia. It was introduced new soloists, but composer intervened with some changes in score making a real treasure.

In 1984 was the premiere of the performance *The liar wolf* by Z. Tcaci, that represented a new editorial *Goat with three goatlings*, editorial that came from authors' remarks upon two versions. This time children enjoyed the performance settled by conductor I. Ianache, director L. Alioșina, scenographer V. Ocunev and I. Press, ballet master A. Karpuhin. In this performance a great success was got by S. Burghiu, V. Calestru, B. Materinco, B. Raisov, C. Cramarciuc etc.

In article was mentioned other two spectacles for children mounted to Opera from Chișinău: *Karlson, that lives on the roof*, music by A. Gherșfeld and *Tindala and Păcală*, music by V. Verhola.

Keywords: opera, conductor, scenographer, goat, goatlings, version, editorial, spectacle, score, children, premiere.

Abia peste zece ani după înființarea Teatrului de Operă și Balet, adică în 1967, Liricul chișinăuian a propus pentru prima dată (premiera a avut loc la 19 ianuarie) o creație semnată de un compozitor autohton predestinată copiilor. Muzica, scrisă de o mână prof-

ționistă, într-un limbaj modern, accesibil (chiar dacă nu din prima audție), era ascultată cu interes și de cei maturi, compozitoarea oferind o partitură ce vorbea de un autor talentat, cu o gândire originală și un deosebit simț al genului pe care îl abordează. E vorba de opera

Anuar științific:

MUZICĂ, TEATRU, ARTE PLASTICE
2012 nr.4

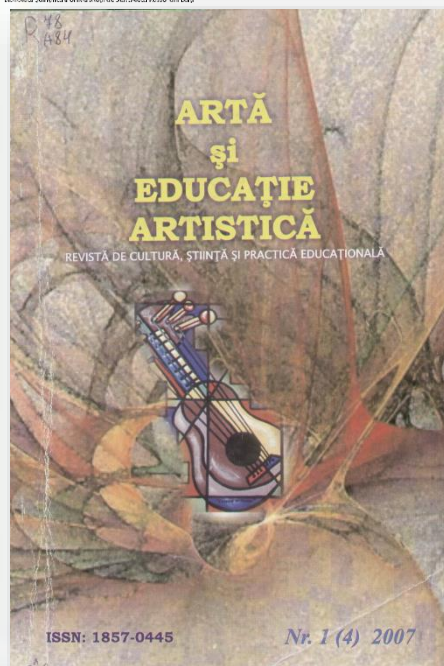
ACADEMIA DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI
INSTITUTUL PATRIMONIULUI CULTURAL
CENTRUL STUDIILOR ARTELOR

ARTA

Seria ARTE AUDIOVIZUALE
Muzică, Teatru, Cinema
Serie nouă
Vol. I (XXII) nr. 2

Chișinău 2013

ХОРОВОЕ ТВОРЧЕСТВО ЗЛАТЫ ТКАЧ ДЛЯ ДЕТЕЙ НА РУБЕЖЕ ВЕКОВ

ZLATA TCACI'S CHORAL CREATIVITY FOR CHILDREN

Анна ШИМБАРЕВА,

старший преподаватель, соискатель научной степени доктора
искусствоведения,
Академия Музыка, Театра и Изобразительных Искусств,
Кишинэу

Articolul prezintă analiza creației corale a Zlatei Tcaci din ultimii douăzeci de ani (sfârșitul sec. XX - începutul sec. XXI), predestinată copiilor. În cercetare sunt analizate variațiile de gen, tematica, specificul național și complexul de bază al procedeelelor expresive. Materialele articolului pot servi drept îndrumar dirijorilor de cor pentru alegerea repertoriului.

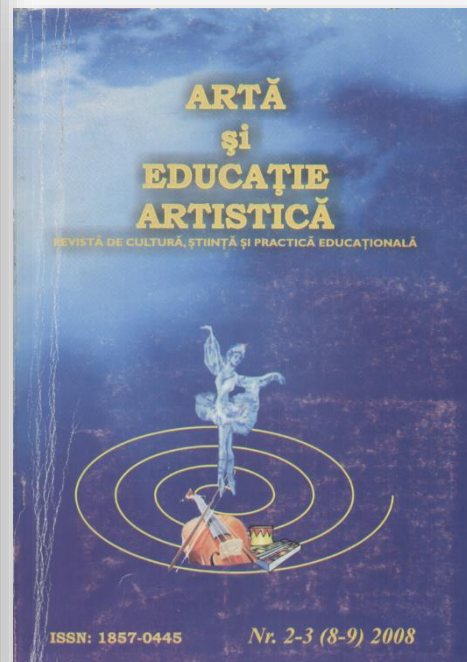
The article presents the analysis of Zlat Tcaci's choral creation of the last twenty years (the end of the XXth century - the beginning of the XXIst) foredestined for children. The variations of genre, theme, national identity and the basal complex of expressive means are analyzed in the research. The materials of the article might act as a reference book to the choirconductors in their choice of the repertoire.

О творчестве Златы Ткач написано немало статей, дипломных и научных работ. Но, тем не менее, хочется еще раз остановиться на важнейших этапах композиторской деятельности первой в Молдове женщины-композитора, большую часть творчества посвятившей детям.

Родилась З. Ткач 16 мая 1928 года в селе Лозово Ниспоренского района. После переезда семьи в Кишинев в 1931 году начинаются первые занятия музыкой, сначала игра на

скрипке, а с шестилетнего возраста на фортепиано. «Музыкальной была вся семья: мама, Фрейда Менделеевна (Фаина Эммануиловна) любила петь, отец Моисей Бенционович Берихман, в свое время окончил консерваторию *Unirea* и играл на скрипке, на медных духовых инструментах, руководил оркестром и преподавал музыку» [1, с. 17].

Пережив годы войны в эвакуации, в детском доме, и вернувшись в Кишинев, З. Ткач училась в течение двух лет на

ЖАНР КОЛЫБЕЛЬНОЙ В МОЛДАВСКОЙ ФОРТЕПИАННОЙ МУЗЫКЕ (НА ПРИМЕРЕ «КОЛЫБЕЛЬНЫХ» Л. ГУРОВА, В. ЗАГОРСКОГО И З. ТКАЧ)

THE LULLABY GENRE IN MOLDAVIAN PIANO MUSIC
(ON THE BASIS OF THE LULLABIES BY COMPOSERS
L. GUROV, V. ZAGORSCHI, Z. TCACI)

Инна ХАТИПОВА

Старший преподаватель кафедры специального фортепиано
Академии Музыка, Театра и Изобразительных искусств

În articolul de față autorul se adresează la un gen destul de popular al muzicii cantilene pentru pian - cântecul de leagăn. În analiza interpretativă sunt implicate trei cântece de leagăn pentru pian ale compozitorilor L. Gurov, V. Zagorschi și Z. Tcaci. În articol sunt examinate particularitățile caracteristice ale limbajului compozitic, ale stilului pianistic al autorilor, se descriu procedeele de interpretare. Autorul de asemenea analizează detaliat tematismul, forma părților și tipurile facturii pianistice

In the present article the author turns to one of the rather genres of the cantilena piano music - the Lullaby. Three "Lullabies" for piano by composers L. Gurov, Z. Tcaci and V. Zagorski are included in the performing analysis. The article considers the characteristic peculiarities of the composer's language, the piano styles of these composers, describes the performing methods. The author also analyses the problem of themes, the movements form and used in the piano texture. These works are used in the process of the teaching at the Piano Department of the Academy of Music, Theatre and Fine Arts, and are frequently performed in concert programs. The article by I. Hatipova is of great importance because it deals with the methods of teaching music for piano.

Как известно, жанр колыбельной песни относится к числу древнейших в музыке. Его прикладная жанрово-бытовая функция и прочная включенность (прочное обоснование) в жизненный контекст обеспечили данному музыкальному жанру жизнеспособность и устойчивую, легкоразличимую семантическую окраску. Представление о матери, укачивающей ребенка, ассоциируется с миром безмятежного детства и материнства, покоя и ласки, нежности и добра. Естественно, что композиторы нередко обращались к выра-

зительным возможностям колыбельной для (вос)создания лирических образов, используя свойственные этому жанру спокойное, замедленное движение, точные и варьированные повторы попевок и ритмических фигур. Большой популярностью пользуются колыбельные песни для голоса в сопровождении фортепиано Ф. Шуберта, Й. Брамса, Г. Вольфа, А. Алябьева, М. Глинки, М. Мусоргского, П. Чайковского, других авторов. В XIX веке появляются инструментальные версии колыбельных песен, прежде всего - для

FILMOGRAFIA

- Este autoarea coloanei sonore la peste 30 de spectacole și unele filme:
- 1960 „A fost odată un băiat” – film artistic de scurt metraj,
- 1978 „Cu picioarele străine” – film în desen animat,
- 1981 „Cum s-au regăsit” – film în desen animat.

ÎN SURSE DE REFERINȚE

Cartea de aur a Basarabiei și a Republicii Moldova

fost achitați sub presiunea opiniei publice, însă Teacenco a fost condamnat la închisoare. Curtea Supremă a anulat sentința din 22 septembrie, dispunând rejudecarea cauzei în fața Consiliului de Război al Corpului 5 de Armată, în Constanța. Teacenco reușește să scape din nou din custodie pe 2 aprilie 1923 și pleacă în București. Aici se alătură mișcării comuniste, dar este prins din nou de autorități. Readus la Constanța, este rejudecat, decidându-se că fațetele sale au un caracter politic, căzând sub incidența amnistiei regale din anul 1922. Nu este totuși eliberat, fiind trimis în Chișinău pentru rejudecarea deciziei din februarie 1921. În august 1923, sentința este anulată, Teacenco fiind obligat să părăsească țara în 30 de zile. Pleacă în Praga. În timpul exilului lucrează pentru Comintern. În 1924, la al treilea congres al Partidului Comunist din România, este ales membru în Comitetul Central, în martie și aprilie 1925 reprezentând Partidul în Comitetul Executiv al Internaționali. Aici participă în comisiile politice, comerciale și rurale. Teacenco revine pentru scurt timp în România în iulie 1925, dar este nevoit să plece din nou la Praga, fiind înștiințat că este urmărit pentru a fi arestat. În 1926, revine în București, contribuind la organizarea Blocului muncitorilor și țărănilor, o organizație legală a Partidului Comunist Român, creată în vederea participării la alegerile din 1926. Pe 15 august 1926, în timpul unei întâlniri cu liderii comuniști Boris Ștefanov și Timotei Marin, sunt înconjurăți de poliție. Teacenco este împușcat, dar reușește să scape, fiind capturat peste câteva ore. Este trimis pentru a fi judecat la Tighina, dar, în timpul deplasării, este ajutat să evadeze, de către comuniștii din Chișinău. Ajungând la Soroca, încearcă să treacă granița în Uniunea Sovietică. Este din nou capturat, în timp ce încerca să treacă Nistrul, este torturat, apoi executat. Mormintul său nu a fost aflat niciodată.

Puterea are o singură datorie - să asigure prosperitatea socială a poporului. (Benjamin Disraeli)

TCACI Zlata

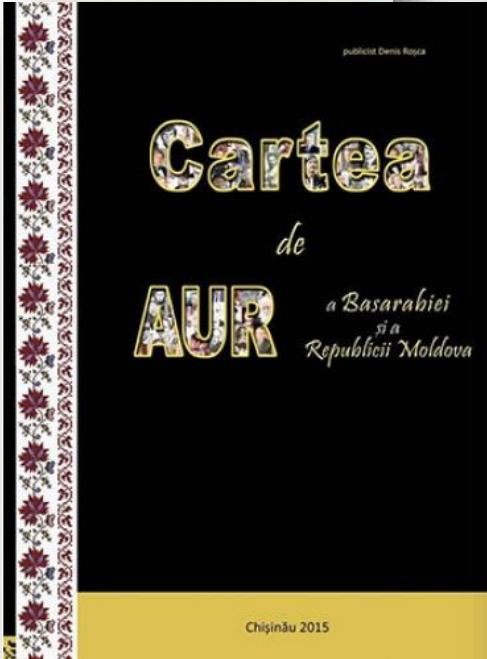
(16 mai 1928, Lozova, Strășeni - 1 ianuarie 2006)

Compozitoare din Republica Moldova.

Absolvit Conservatorul de Stat „Gavriil Musicescu” din Chișinău (diplomă în muzicologie, 1952, și compoziție, 1962). Compozitoarea a desfășurat aici o prodigioasă activitate didactică pe parcursul a mai mult de 40 de ani. Maestru Emerit al Artei din Moldova (1974), laureată al Premiului de Stat al Moldovei (1982) și al altor premii și distincții, Zlata Tcaci este autoarea a peste 800 de lucrări muzicale

realizate în genuri diferite: de la cîntece și miniaturi instrumentale pentru copii pînă la cicluri vocale, compoziii simfonice, vocal-simfonice și muzical-teatrale, 578 din ele au fost editate. Un loc prioritar în creația compozitoarei l-a ocupat muzica pentru copii. Zlata Tcaci este autoarea primei opere și a primului balet pentru copii din muzica moldovenească postbelică.

1989, a fost ales secretar general al Partidului Comunist din Chile. În 2002, a fost distins cu Premiul Național pentru Literatură.

Scapul războiului nu este să mori pentru țara ta ci să faci pe ceilalți ticăloși să moară pentru ai lui. (Generalul George S. Patton)

TELEUCĂ Victor

(19 ianuarie 1933, Cepelești, Edineț - 12 august 2002, Chișinău)

279

(în colaborare) **Factorii ecologici în dezvoltarea culturilor asricole.** - Chișinău, 1989.

Distincții: **Medalia Pentru Vitejie în Muncă**; **Medalia de Bronz a E. R. E. N. a U. R. S. S.**

Bibliogr.:
1. C. M. K. Ō.
2. D. E. M.

TCACI, Zlata (16. V. 1928, Chișinău), compozitoare și pedagogă.

A absolvit Conservatorul de S din Chișinău, teoria muz (1952), compoziția cu profes L. Gurov (1961).

Profesoară la Școala de Muz și Negră (1952 - 1963); din 1963 funcționează la Institutul de Arte G. Musicescu, din 19 - la Conservatorul G. Musicescu, din 1993 - la Academia de Muzică G. Musicescu. Conferențiară din 1986, profesoară universitară din 1992. Un loc de frunte în creația compozitoarei îl ocupă muzica de diferite genuri pentru copii: operele (*Capra cu trei ie*, *Bobocel cu ale lui*), baletul (*A dries*), basmul muzical (*Floarea cu șapte petale*), cântățele (*Pușca Nistrului*, *Orașul copiilor*, *serale*, *Pionierii* s. a.), suitele vocal-simfonice (*Sase cântece pentru copii*), vocal-coreografice (*Răzai*, *soare*, *Hora florilor*, *Bună dimineața de G. Vieru*) și corale (*Plăutul soarelui* s. a.). Muzică orchestrală, instrumentală de cameră, romanețe de versuri de A. Busuoc, E. Loteanu, muzică de teatru și de film.

Distincții: **Maestru Emerit al Artei din R. S. S. M.** (1974); **Premiul de Stat al R. S. S. M.** (1982).

Bibliogr.:
1. E. L. A. M.
2. E. L. A. S. M.

TCACIOV, Ecaterina (12. II. 1927, or. Reni, jud. Ismail, pedagogă.

Tcaci, Dumitra. Ucidă deștepă împotriva viciului // Dumitra Tcaci. // Confidența Interzonării. Simpozionul „Cultura și Știința” (1943) și revizuit la Chișinău, alături de familia și Fund. elevi în clasa a doua, a lucrat în calitate de conducător muzical și la gîndirea de copii, unde a compus și interpretat propriile sale creații.

După absolvirea cu distincție a școlii medii a intrat la Universitatea de Stat din Chișinău, Facultatea de Fizică și Matematică, pe care a abandonat-o pentru a studia Matematica la Conservatorul de Stat din Chișinău. În perioada 1952-1962 a predat la Școala de Muzică „Ștefan Neagă” din Chișinău și a revenit la Conservatoriu, pentru a studia Compoziția cu profesorul compozitor Leonid Gurov, pe care l-a absolvit în 1962.

A fost profesora de teoria muzicii la Școala de Muzică „Ștefan Neagă” (ex Colegiul de Muzică „Ștefan Neagă”) din Chișinău, unde a activat pînă în 1982. Ulterior și-a dezvoltat activitatea în Institutul de Arte „Gavriil Musicescu” (1983-1984), devenind Conservator de Stat. A debutat în compoziție în 1953, cu cântecul pentru copii pentru voce și pian pe versurile de Grigore Vieru: „N-am cînd să mă plimbesc”, iar în 1957 a lucrat prima lucrare de prozpouri - cantata „Clintical Nistrului” pe versurile lui Emil Loteanu. Un loc prioritar în creația sa l-a ocupat muzica pentru copii, colaborînd cu poezii Grigore Vieru, Aurelie Buznic, Emil Loteanu, Anni Ciocanu, Bogdan Ibrău, Igor Crețu și A. sosită primărie copiii pentru

Distincții: **Medalia Pentru Vitejie în Muncă** (1975); **Eminent al Invatămîntului Public din R. S. S. M.** (1977).

Bibliogr.:
1. U. S. M.

TEMIS, Ecaterina (9. VIII. 1888, or. Cahul - 4. II. 1960, Moscova), activistă de partid.

În timpul războiului civil (1918 - 1922) a fost presedintă a Uniunii Surorilor de Caritate de pe Frontul Român. În 1919 este aleasă secretar al Biroului pentru

TEMIS

Distincții: **Medalia Pentru Vitejie în Muncă** (1975); **Eminent al Invatămîntului Public din R. S. S. M.** (1977).

Bibliogr.:
1. U. S. M.

TEMIS, Ecaterina (9. VIII. 1888, or. Cahul - 4. II. 1960, Moscova), activistă de partid.

În timpul războiului civil (1918 - 1922) a fost presedintă a Uniunii Surorilor de Caritate de pe Frontul Român. În 1919 este aleasă secretar al Biroului pentru

Mai

„Medicina”, 2007. - 806 p.

Tcaci, Dumitra. Rolul medicului în activitatea socială - preocupări și activități // Teaceni cu Dumitra Tcaci, doctor habilitat, profesor, director al Centrului de cercetări medicale și medic-antropolog de familie (L. Ciocanu). Anca Voron // Moldova (Chișinău). 1996. - 15 dec. - P. 4.

Tcaci, Dumitra. Factorii climatici și sociale naturale de Republica Moldova - oportunități pentru ameliorarea strategiilor cardio-vasculară // Dumitra Tcaci, Mihail Răușchi, Elena Răușchi // Anale științifice ale Universității de Științe Medicină și Farmacie Nicolae Titulescu - Chișinău. - P. 115-191.

Tcaci, Dumitra. Ucidă deștepă împotriva viciului // Dumitra Tcaci. // Confidența Interzonării. Simpozionul „Cultura și Știința” (1943) și revizuit la Chișinău, alături de familia și Fund. elevi în clasa a doua, a lucrat în calitate de conducător muzical și la gîndirea de copii, unde a compus și interpretat propriile sale creații.

După absolvirea cu distincție a școlii medii a intrat la Universitatea de Stat din Chișinău, Facultatea de Fizică și Matematică, pe care a abandonat-o pentru a studia Matematica la Conservatorul de Stat din Chișinău. În perioada 1952-1962 a predat la Școala de Muzică „Ștefan Neagă” din Chișinău și a revenit la Conservatoriu, pentru a studia Compoziția cu profesorul compozitor Leonid Gurov, pe care l-a absolvit în 1962.

A fost profesora de teoria muzicii la Școala de Muzică „Ștefan Neagă” (ex Colegiul de Muzică „Ștefan Neagă”) din Chișinău, unde a activat pînă în 1982. Ulterior și-a dezvoltat activitatea în Institutul de Arte „Gavriil Musicescu” (1983-1984), devenind Conservator de Stat. A debutat în compoziție în 1953, cu cântecul pentru copii pentru voce și pian pe versurile de Grigore Vieru: „N-am cînd să mă plimbesc”, iar în 1957 a lucrat prima lucrare de prozpouri - cantata „Clintical Nistrului” pe versurile lui Emil Loteanu. Un loc prioritar în creația sa l-a ocupat muzica pentru copii, colaborînd cu poezii Grigore Vieru, Aurelie Buznic, Emil Loteanu, Anni Ciocanu, Bogdan Ibrău, Igor Crețu și A. sosită primărie copiii pentru

Zlata TCACI
1928-2006

Compozitoare, profesor universitar, compozitoare, profesor universitar

A stralucit voca și pian de la trei ani cu țara și, care era vădită, director și pedagog, și de la care a profunde dispoziție pentru muzică. Mai târziu a surstat patina căreia l-au însoțit pînă la sfârșitul vieții la Facultatea de Arte „Ștefan Neagă” din Chișinău. În timpul celui de al Doilea Război Mondial a fost „evacuată” de către regimul sovietic, alături de mama sa, în Asia Centrală. Întâlniți au ajuns în Norvingia - o localitate din Uralskistan, unde a fost cazată într-un sălășel. A început școlă, în care a copiat un aramă de copii și a început primele lecții de instrumente muzicale „Marta”. În 1943 a revenit la Chișinău, alături de familia și Fund. elevi în clasa a doua, a lucrat în calitate de conducător muzical și la gîndirea de copii, unde a compus și interpretat propriile sale creații.

După absolvirea cu distincție a școlii medii a intrat la Universitatea de Stat din Chișinău, Facultatea de Fizică și Matematică, pe care a abandonat-o pentru a studia Matematica la Conservatorul de Stat din Chișinău. În perioada 1952-1962 a predat la Școala de Muzică „Ștefan Neagă” din Chișinău și a revenit la Conservatoriu, pentru a studia Compoziția cu profesorul compozitor Leonid Gurov, pe care l-a absolvit în 1962.

A fost profesora de teoria muzicii la Școala de Muzică „Ștefan Neagă” (ex Colegiul de Muzică „Ștefan Neagă”) din Chișinău, unde a activat pînă în 1982. Ulterior și-a dezvoltat activitatea în Institutul de Arte „Gavriil Musicescu” (1983-1984), devenind Conservator de Stat. A debutat în compoziție în 1953, cu cântecul pentru copii pentru voce și pian pe versurile de Grigore Vieru: „N-am cînd să mă plimbesc”, iar în 1957 a lucrat prima lucrare de prozpouri - cantata „Clintical Nistrului” pe versurile lui Emil Loteanu. Un loc prioritar în creația sa l-a ocupat muzica pentru copii, colaborînd cu poezii Grigore Vieru, Aurelie Buznic, Emil Loteanu, Anni Ciocanu, Bogdan Ibrău, Igor Crețu și A. sosită primărie copiii pentru

Distincții: **Medalia Pentru Vitejie în Muncă** (1975); **Eminent al Invatămîntului Public din R. S. S. M.** (1977).

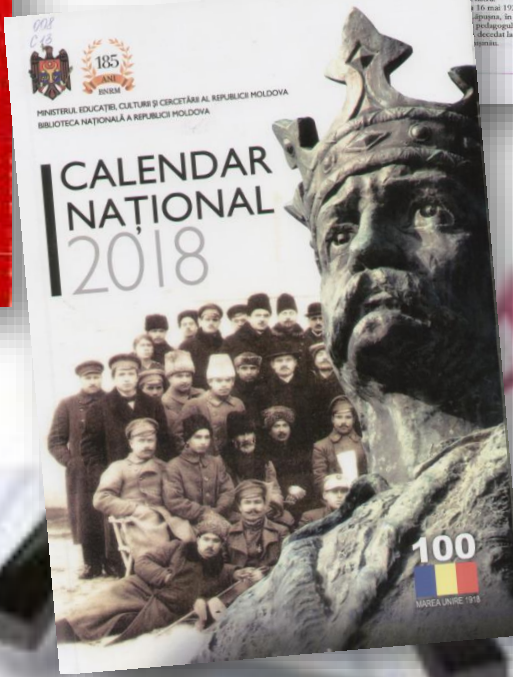
Bibliogr.:
1. U. S. M.

TEMIS, Ecaterina (9. VIII. 1888, or. Cahul - 4. II. 1960, Moscova), activistă de partid.

În timpul războiului civil (1918 - 1922) a fost presedintă a Uniunii Surorilor de Caritate de pe Frontul Român. În 1919 este aleasă secretar al Biroului pentru

Distincții: **Medalia Pentru Vitejie în Muncă** (1975); **Eminent al Invatămîntului Public din R. S. S. M.** (1977).

Bibliogr.:
1. U. S. M.

Din anul 2010 în Chișinău se desfășoară CONCURSUL NAȚIONAL AL TINERILOR INTERPREȚI „ZLATA TCACI”

**Centrul Cultural Evreiesc KEDEM
Comitetul American Evreiesc de
Distribuire «Joint» în Moldova
Filarmonica Națională «S. Lunchevici»
cu susținerea:**
Ministerului Culturii al RM
Ambasadei Federației Ruse în RM
Centrul de Știință și Cultură al Federației
Ruse
Comisiei Naționale pentru UNESCO
Uniunii Compozitorilor RM

**Concursul Național
al Tinerilor Interpreți
„Zlata Tkaci”, ed. a IV-a**

**IV Национальный конкурс
молодых исполнителей
им. Златы ТКАЧ**

**22-23
decembrie**

**Еврейский культурный центр КЕДЕМ
АОЕРК «Джойнт» в Молдове
Национальная филармония
им. С. Лункевича**

при поддержке:
Министерства культуры РМ
Посольства Российской Федерации в РМ
Российского центра науки и культуры
Национальной комиссии по делам ЮНЕСКО
Союза композиторов РМ

22.12.
CCE KEDEM (str. Diordița, 5)
Evoluări de concurs:
(Instrumente cu coarde, instrumente de suflat
și percuzie, acordeon), să începe la ora 9.00

Filarmonica Națională «S. Lunchevici»
(Sala Mică) (str. M. Varlaam, 78)
Evoluări de concurs:
(pian), să începe la ora 9.00

23.12
Filarmonica Națională «S. Lunchevici»
(Sala Mică) (str. M. Varlaam, 78)
Concert de gală a laureaților Concursului.
Să începe la ora 14.00. Intrarea este liberă.

22.12.
ЕКЦ КЕДЕМ (ул. Диордица, 5)
Конкурсные выступления:
(струнные инструменты, духовые и ударные
инструменты, аккордеон), нач. в 9.00

Национальная Филармония им. С. Лункевича
(Малый зал) (ул. М. Варлаам, 78)
Конкурсные выступления:
(фортепиано), начало в 9.00

23.12
Национальная Филармония им. С. Лункевича
(Малый зал) (ул. М. Варлаам, 78)
**Гала-концерт лауреатов конкурса,
 вручение призов. Начало в 14.00.**
Вход свободный.

Sponsori - Спонсоры

**Support informații -
Информационная
поддержка**

Centrul Cultural Evreiesc KEDEM
Comitetul Unit Americano-Evreiesc
de Distribuție din Moldova
Ministerul Culturii al Republicii Moldova
Filarmonica Națională “S. Lunchevici”
Comisia Națională a Republicii Moldova
pentru UNESCO
Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor
din Republica Moldova

20-21 Decembrie

**Concursul Național
al Tinerilor Interpreți
“Zlata Tkaci”
ed. a VI-a**

**20.12. Centrul Cultural Evreiesc KEDEM (str. Diordița, 5)
Evoluări de concurs
(instrumente cu coarde, instrumente de suflat, percuzie și acordeon)
Începutul la 9.00**
**20.12. Filarmonica Națională “S.Lunchevici” (Sala Mică)
(str. Mitropolit Varlaam, 78)
Evoluări de concurs
(pian)
Începutul la ora 9.00**

**21.12. Filarmonica Națională “S.Lunchevici”
(Sala Mică)
Înmănarea premiilor și Concertul de Gală,
începutul la ora 14.00**

Sponsori:

Centrul Cultural Evreiesc KEDEM
Ministerul Culturii al Republicii Moldova
Comitetul Unit Americano-Evreiesc
de Distribuție din Moldova
Filarmonica Națională “S. Lunchevici”
Comisia Națională a Republicii Moldova
pentru UNESCO
Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor
din Republica Moldova

4-5 Decembrie

**Concursul Național
al Tinerilor Interpreți
“Zlata Tkaci”
ed. a VII-a**

**4.12. Centrul Cultural Evreiesc KEDEM (str. Diordița, 5)
Evoluări de concurs
(instrumente cu coarde, instrumente de suflat și acordeon)
Începutul la 9.00**
**4.12. Filarmonica Națională “S.Lunchevici” (Sala Mică)
(str. Mitropolit Varlaam, 78)
Evoluări de concurs
(pian)
Începutul la ora 9.00**

**5.12. Filarmonica Națională “S.Lunchevici”
(Sala Mică)
Înmănarea premiilor și Concertul de Gală,
începutul la ora 14.00**

Sponsori:

FESTIVAL INTERNAȚIONAL ZILTA

VINERI, 12 iunie 2011

Orele 18.00

FILARMONICA NAȚIONALĂ

CONCERT SIMFONIC

ZLATA TKACI
LIVIU ȘTRIBU
FELICIA DONCEANU
(ROMÂNIA)

Concert pentru
Concert pentru
La piatra de hotar
narrator și orc

INTERPREȚI:
Orchestra Simfonică a Filarmonicii Naționale
Soliști: ALEXANDRU TIMOFTEV
LIVIA ȘTRIBU-SOCOLOV - pian
Dirijor: DANIEL MANASI (ROMÂNIA)

Support
informațional

21

CÂNTECE DESPRE CHIȘINĂU – ORAȘUL NOSTRU

BIOBIBLIOGRAFIE

ORAȘUL NOSTRU

Muzică: Zlata TCACI

Versuri: Victor TELEUCĂ,
A. CIBOTARU

(pentru voce și pian)

Allegretto

Ministerul Culturii și Republicii Moldova
Biblioteca Națională pentru Copii
"Ion Creangă"

Oamenii Moldovei este

ZLATA TCACI

Chișinău 2013

"Consider persoana și creația mea drept o parte
componentă a poporului moldav."
(Zlata Tcaci)

Compozitoare, profesoară Zlata Tcaci s-a născut la 16 mai 1928 în satul Lutova, în familia violonistului, dirijerului și pedagogului Moise Berchman. Primele lecții de muzică le-a la vârsta de trei ani. Tatăl a fost cel care i-a transmis dragostea pentru muzică, învățându-i să cântă și să pian. Urmează patru clase la școala primară și două clase – la Liceul "Regina Maria" din Chișinău. În timpul celui de-al doilea război mondial, se află la o casă de copii din orașul Namangan, Uzbekistan. Acolo organizează un ansamblu de copii și face primele încercări în domeniul compoziției. În 1943 familia se reunește. Împreună cu sora Zlata cântă la vioară în orchestra Teatrului "Alger Navoi" din orașul Namangan.

În anul 1945 revine la Chișinău. Fîind elevă în clasa a zecea, începe să lucreze la o grădiniță de copii în calitate de conducător muzical, compune și interpretează propriile sale creații. După absolvirea cu mențiune a școlii medii se înscrie la Universitatea de Stat din Chișinău, Facultatea de Fizică și Matematică, pe care o abandonează, pentru a face studii la Conservatorul de Stat "Gavriil Măstăcoș" (azi Academia de Muzică, Teatră și Arte Plastice), specialitatea "Muzicologie", devenind licențiată în 1953. Urmează clasa compoziție a profesorului Leonid Guruv, la aceeași instituție (1953-1962).

După absolvirea Conservatorului, devine profesoară de toara muzicii la Școala de Muzică "Ștefan Neagă" (azi Colegiul de Muzică "Ștefan Neagă") din Chișinău, unde activează până în 1963. Ulterior își dezvoltă activitatea la Institutul de Arte "Gavriil Măstăcoș" (1963-1984) și Conservatorul de Stat "Gavriil Măstăcoș" (1984-1993). În 1962 devine membră al Uniunii Compozitorilor din Moldova (UCM), iar din 1973 – membră al comitetului de conducere al UCM. Din 1979 până în 1985 – președine al Comitetului Organizatoric pentru promovarea Sigetărilor anuale pentru copii și tineret.

Debutază în 1953 cu cântecul pentru copii *Num călău să mă plătească*, pentru voce și pian, versuri de Grigori Perov. În 1957 îl urmează prima lucrare de proporții – cântecul *Cântecul Nistrului*, versuri de Emil Lotman.

În loc prioritar la creația compozițională i s-a ocupat muzica pentru copii. Semnata primele creații pentru copii în istoria teatrului muzical din Moldova – opera *Capra cu trei iezi* (libretul de Grigore Vieru, 1966) și baletul *Andrei* (după poemul omonim de Emilian Bocu, 1979).

Compone clăntice pentru copii pe versuri de Grigore Vieru, Aurelia Bontoc, Emil Lotman, Aurel Ciocanu, Bogdan Istru, Igor Crețu etc.

Creează operele *Bobocul cu ale lui*, *Un pas de nămărire*, *Lăcățul din Paris*, *Înțelepciunea muzicală*, *Flautul cu șapte pețale*, *Micul Prînz*, *cântecul* *Pașii Nistrului*, *Orașul*, *Copiii*, *soarele*, *Plai de cămă*, *plai de dor*, *poemele-ecleme* *Yad Vashem*, *Kady*, *uităcile* *vost-simfonice* *Sine cântăc peșce*, *copii*, *vocal-coregrafice* *Râul*, *soare*, *Hora florilor*, *Bună dimineața* și *cantalet* *Plănuț* *soarelui* etc. Lucrările compozitorea Zlata Tcaci se remarcă prin coloritul național al muzicii.

Este autorea coloanei sonore la peste 30 de spectacole și unele filme. Compune muzică pentru majoritatea instrumentelor. *Concertul pentru vioară și orchestră* (în memoria mamei), *Sonata pentru violă și pian*, *Sonata pentru clarinet solo*, *Cvartetul de coarde*, *Concertul pentru două flauturi și orchestră simfonică* etc.

Semnează o serie de cărți de muzică pentru școlile medii: *Flautul de soc*, *Stop de roșu*, *Caravaniul melodiilor*, *Sărburile primăverii*, *seria* *Abecedarul muzical* *Festivă arhicula*. Este autorea primelor tratate metodologice din domeniul: *Metoda de aranjament coral* și *Caligrafia de dictare polifonică* de proprie compoziție.

Destăruind o activitate de creație atât de intensă Zlata Tcaci își cucerește un loc deosebit în rândul compozitorilor. În anul 1974 i se atribuie Titlul Onorific de Maestru Emerit al Artelor din Moldova, Premiul de Stat al Moldovei (1982), iar în 1998 – Ordinul Gloria Muncii.

Compozitorea Zlata Tcaci s-a stins din viață la 1 ianuarie 2006. Din 2010 în Chișinău se desfășoară Concertul Național al tinerilor interpreți "Zlata Tcaci".

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Opera

Alfabeta cântă = Muzică/înj băvatură/ abecedar pentru elevii claselor primare / Zlata Tcaci. – Ch.: Lumina, 1989. – 112 p.

Andrei: balet / Zlata Tcaci. – M.: Sov. compozitor, 1986. – 112 p.

Aranjament coral: manual pentru studenții instituțiilor de învățământ muzical superior / Zlata Tcaci. – Ch.: Lumina, 1990. – 160 p.

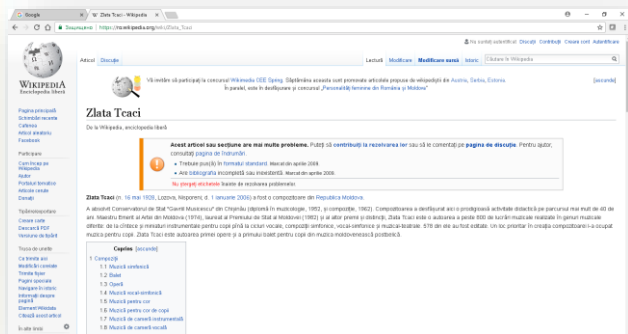
Călugăre de dictare pe trei și patru voci: pentru instituțiile de învățământ muzical superior / Zlata Tcaci. – Ch.: Lumina, 1992. – 52 p.

Îmă doboră voce / Zlata Tcaci. – Ch.: Litra, 1996. – 140 p.

Multe se pot spune despre calea de creație, rodnicia operei compozitoarei Zlata Tcaci, spiritul ei de responsabilitate față de propriul talent, ei revenindu-i un strat aparte, complex, al muzicii moldovenești. Calitățile, aspectele atractive ale operei ei – originalitatea și sinceritatea mesajului, spontaneitatea expresiei și bogăția fondului melodic. Înalta măiestrie se îmbină cu accesibilitatea născută din echilibru dintre simplu și complex. Așa se explică de ce lucrările răsună în sălile de concert și în clasele muzicale, în emisiunile radio și TV, pe scena filarmonică, la teatre, festivale. Ele au cunoscut atenția publicului și a presei, interesul din partea poezilor, respectul interpreților și al colegilor de „breaslă” – ceea ce constituie pe drept cuvânt recunoștința contemporanilor.

Galina Cocearova

PREZENȚE ÎN INTERNET

https://ro.wikipedia.org/wiki/Zlata_Tcaci

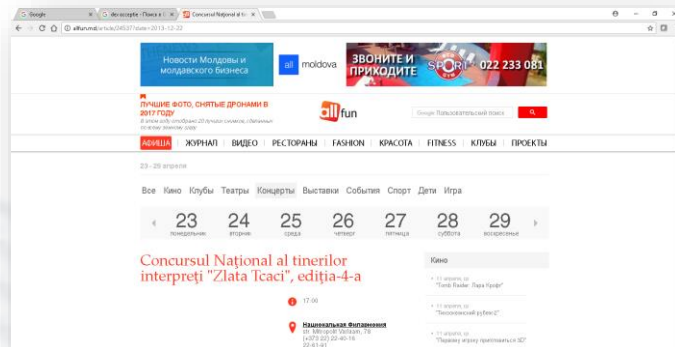
<https://bibliomusic.wordpress.com/2013/05/15/zlata-tcaci-compozitoare/>

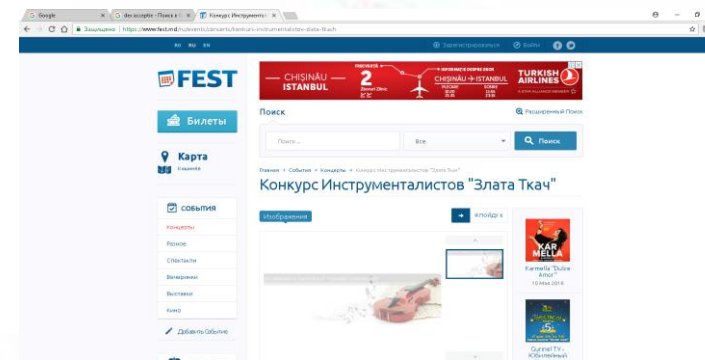
<http://www.moldovenii.md/md/people/116>

<https://orasulmeuchisinau.wordpress.com/tag/zlata-tcaci/>

<http://allfun.md/article/24537?date=2013-12-22>

<https://www.fest.md/ru/events/concerts/konkurs-instrumentalistov-zlata-tkach>

RESURSE ELECTRONICE

- <http://primo.libuniv.md/>
- <https://bibliomusic.wordpress.com/2013/05/15/zlata-tcaci-compozitoare>
- https://ro.wikipedia.org/wiki/Zlata_Tcaci
- <https://bibliomusic.wordpress.com/2013/05/15/zlata-tcaci-compozitoare>
- <http://www.moldovenii.md/md/people/116>
- <https://orasulmeuchisinau.wordpress.com/tag/zlata-tcaci>
- <http://allfun.md/article/24537?date=2013-12-22>
- <https://www.fest.md/ru/events/concerts/konkurs-instrumentalistov-zlata-tkach>

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. CIORBA, Natalia. *Zlata Tcaci, compozitoare* [online][citat 11 april. 2018]. Disponibil: <https://bibliomusic.wordpress.com/2013/05/15/zlata-tcaci-compozitoare/>;
2. DODUL, Sabina. *ZLATA TCACI. Oamenii Moldovei mele* [online][citat 11 april. 2018]. Disponibil: https://www.bncreanga.md/pdf/zlata_tcaci.pdf;
3. *Zlata Tkaci : Biobibliografie* / Bibl. Naț. a RM ; alcăt. Cezara Neagu, Anastasia Grosu. Ch., 1998. 112 p. (Moldavica. Compozitorii Moldovei);
4. *Tcaci Zlata* [online][citat 11 april. 2018]. Disponibil: <http://www.moldovenii.md/md/people/116>;
5. КОЧАРОВА, Галина. *Злата Ткачь*. К. : Лит. артистикэ, 1979. 100 с. (Сер. Композитори Советской Молдавии).

Realizat:

Elena Țurcan, bibliotecar

Redactor:

Elena Harconița, director Biblioteca Științifică

Coordonator:

Valentina TOPALO, bibliotecar principal

BȘ USARB, Serviciul Comunicarea colecțiilor.

Programe Infodocumentare. Marketing

